

Szerkesztőség: Kladóhivatal
és nyomda: Szil. Reg. Ferdinánd (József Köherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Szigonycím: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyes szám 5 Lej, Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár.) Birtételek tartja az ország.

XLVII. évfolyam, 92. szám

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

* Csütörtök, 1932. április 21

A kártya elesettjei

— Faites vos jeux, messieurs! ... A „koporsó” azonban már lecsukva, üresen áll a hosszú, zöld chemin de fer-asztalon s a Wiener Club, a Cercle Club előkelő hölgyei, distingvált urai a bécsi rendőrfőkapitányságon tárgyalják a szerencsés „szériák” legutóbbi történetét. A hirhett „coup”-oknak egyelőre vége és semmiféle „faux tirage” sem hozhatja helyre azt a tragikus „flótát”, amelyet a megvesztegetett játékmesterek helyett ezuttal a Halál Ó-főcroupiersége kevert a bécsi Löwy-házaspár igazi, fekete drapériás koporsói számára.

A bécsi legelőkelőbb klubokban folyó hamiskártyajátékoknak leleplezése tagadhatatlanul kínos szenzációt jelent két európai világáros társadalmi körei számára. Bécs és Budapest társaságainak éppen azokat a rétegeit foglalkoztathatja a legintenzívebben ez a mállor, amelyeknek eddig is mindegy volt, hogy a bécsi, vagy a budapesti derbyn veszíti pénzét, az osztrák, vagy a magyar fővárosban virrad rá a sápadt hajnal a játékasztalok mellett. Az eset azonban ezuttal kilépett — nobiles oblige — a kötelező klubdiszkrécio halk légköréből, a lágyvilágítású szalonok meghitt pourparléiból és ott dobol korunk elkiismeretén, komor ökölcsapásokkal szakítva be a hallgatag játéktérnek elfüggönyözött ablakait.

A tiltott szenvedély és a betegség mindig függönyös ablakok mögé vonul. A morfinista éppoly áldozata szenvedélyének, mint a házardőr kártyajátékos. A világháború borzalmai elől a morfium és a kokain mámorába menekültek, akik feledést kerestek. Ma a kártya vette át ezt a szerepet a gazdasági krízis lidércnyomása ellen és ez a láz elérte mindazokat is, akik az egykori csatatereken férfias bátorsággal teljesítették kötelességeiket. Báro Guttman Ottó, mint huszártiszt hősiessen küzdötté végig a háborút a legelső vonalakban, de a front negyven hónapját még a morfium sem tudta feledtetni vele. Tekintélyes vagyon független ura így esett áldozatává a kártya nagystilű házardörjeinek. Ugyanennek a láznak mániákusa egy másik férfi, Manasse Henrik báró, az egyiptomi görög konzul unokaöccse, volt magyar huszártiszt, aki feleségét is feláldozta égető kártyaszüvedélyéért, amely számára feledést, sőt egyuttal talán pénzforrást is jelentett. Kettőjük romlásának szuggesztív mozgatója, Berzeviczy György, császári és királyi kamarás, borsodi földbirtokos, egy Csáky-Pallavicini őrgrofnő férje. Igaz ugyan, hogy felesége megmérgezte magát, mert előbb a kártya szerepel a nagystilű férj ranglistáján, azután az asszony; az is igaz, hogy sorra golyózzák ki Európa metropolisainak exkluzív klubjaiból, mert nem tudják rendezni adósságait, de kétségtelen, hogy e kitűnő születésű ember zsenije a kártyának. Komplikált számításai mutatják, hogy tudományosan alapon építette fel hamis kártyakevertetési szisztémáit és az a mód, ahogyan áldozatainak hamis játékát irányította, a horoszkóp-mesével, magas pszichológiai képzettségre vall. A tehetség és a születés azonban csak súlyosbítja a bűnt az igazság mérlegén és éppugy a Berzeviczy morális tartozik-számlájára kell felírunk áldozatainak eltévelyedését, mint a sürgető uzsorás elől halálba-menekült Löwy-házaspár tragédiáját. De lehet-e morálról beszélni, amikor a kártya eltévelyedett áldozatainak sorsán keresztül kell szembenéznünk a mai társadalom ijesztő erkölcsi diagnózisával...?

Lehet, hogy ha nem lett volna háború és a világegést nem követte volna a közgazdasági világ csődje, — talán Guttman Ottó is foly-

Királyi kézirat bezárult a parlamenti ülészek

Az utolsó nap izgalmi — Megszavazták a gyümölcskiviteli prémiumot — A király könnyítést ígér a városi polgárságnak — „Mindenki teljesítette kötelességét az ország érdekében” — A szenátus ülése

Megszavazták a köztisztviselők vagyonának ellenőrzéséről szóló törvényt

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén nagy számban jelentek meg a képviselők, tekintettel arra, hogy az ülészek berekesztése volt napirenden. A megnyitás után törvényjavaslatot terjesztettek be a vas, az ólom és más fémek beviteli illetékének fel-emeléséről, továbbá a gyümölcs kiviteli prémiumának megállapításáról. A képviselők igazgattan tologtak ki a középbe, nagy láрма tört ki és többen tiltakoztak a javaslatnak az utolsó pillanatban való betérésztése ellen és kijelentették, hogy ez csak néhány nehézipari vállalat érdekeit szolgálja. Végül Argetoianu pénzügyminiszter kijelentette, hogy csak a gyümölcs kiviteli jutalmazásának megszavazását kéri, a másik részt külön választja a javaslatról és az el is maradhat. Ezután megtörténik a szavazás és a Kamara 123 szavazattal egy ellenében megszavazta a gyümölcs-export prémiumát. Ezután igazolták a tutovai választások eredményét és id. Zelea Codreanu mandátumát, a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt petícióját elutasították. Valcoviciu közlekedési miniszter még egy törvényjavaslatot akar megszavaztatni, de Iorga szeliden rászól:

— Már nincsen idő!

Ezzel ment fel a szöszékre és felolvasta az ülészek feloszlásáról szóló királyi kéziratot. D. R. Ioanitescu a felolvasás kezdetén valamit közbeszó, mire Iorga rászól:

— Nem illő dolog a királyi kézirat felolvasását felbeszakítani!

A királyi kézirat

Majd így olvassa a királyi kéziratot:

— A most folyó ülészek igen fontos törvényeket hozott tető alá. A felhalmozódott adósságok, amelyek főként a parasztságot és a falusi polgárságot terhelték, súlyos gondokat okozott nekünk. Sikerült azonban törvényhozási úton a parasztságot megszabadítani ettől a súlyos tehertől. (Élénk taps és éljenzés a Ház minden oldalán.) Utban vannak azok a törvények és rendelkezések, amelyek a városi polgárságon hivatva vannak könnyíteni. Ezenkívül a kompenzációs pénztár felállítása is sokat segített a gazdasági válságon. A szeszmonopólium megvalósítása új jövedelmi forrásokat biztosított az állam számára és ugyancsak nagy jövedelmeket jelentenek a különböző új illetékek és bélyegek is. Az ifjuság neveltetése terén nagy lépést haladtunk előre a főiskolai oktatási törvény életbeléptetésével. Eredményes munkát végzett a törvényhozás a hadsereg fejlesztése és karbantartása érdekében, az aviatikai törvény és más fontos nemzetvédelmi törvények megszavazásával. Az uttörvény az ország közlekedésén van hivatva javítani. Igen jelentős

tatta volna vagyont és köztisztjeletet szerző apáinak szorgalmas munkáját. De mivel ma csak az nem veszt, aki egyáltalán semmit sem kockáztat, a tétlen férfi egy nagystilű hamiskártyás horoszkóp-kártyaelméleteibe szédült. Az egykori osztrák császárváros társadalmi szenzációja egy pillanatnyi éles reflektóriény. éle-

munkája a törvényhozásnak a nők magánjogi helyzetének tisztázása. A külföldi államokkal létesített kereskedelmi és gazdasági egyezmények alkalmasak a népek közötti közzeledés megteremtéséhez és a politikai közzeledés alapjait rakják le. Általában a törvényhozás a konszolidáció munkája jegyében dolgozott és megmentette az országot a súlyos gazdasági krízis következményeitől.

A királyi kézirat végül bizalmát fejezte ki, hogy a törvényhozó testület a jövőben is teljesíteni fogja kötelességeit és ezzel a parlamenti ülészeket befejeztnek nyilvánította.

A vagyonrevízió

Iorga miniszterelnök felolvasását hosszantartó taps követte. Ezután Iorga mondott köszönetet a Kamarának, hogy a kormányt nagy munkájában támogatta, majd kijelentette, hogy mindenki teljesítette kötelességét az ország szolgálatában. Végül néhány szóval megemlékszik azokról, akik a parlament feloszlását követelték. Nem erre van szükség, — ugyimond, — hanem a pártok közötti egyenlenségek megszüntetésére. Végül Topa elnök mondott köszönetet a Kamarának és az elnök zárószavával a Kamara ülése és ezzel a parlamenti ülészeket véget ért.

A Kamara feloszlása után közvetlenül, délután 5 órakor kezdődött a szenátus ülése. Itt először megszavazták a gyümölcskiviteli prémiumról szóló törvényjavaslatot, majd Iorga felolvasta a parlamenti ülészek feloszlásáról szóló királyi kéziratot és Sadovacu elnök köszönetével és zárószavával ért véget az ülés.

A Kamara megszavazta a köztisztviselők vagyonának ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot is. Iorga miniszterelnök a megszavazás ellen szólalt fel és beszédében kifejezte ama aggályát, hogy a vagyonrevízió hírére az a töke is kimenekül az országból, amelyet eddig itthonhagytak. Ennek ellenére a Kamara nagy taps közepette, általánosságban megszavazta a javaslatot, majd rátért a részletes vitára.

Az egyik szakaszt olyképpen módosították, hogy nemcsak a köztisztviselők vagyonát kobozzák el, ha nem tudják eredetét igazolni, hanem a politikai klubokét is.

Parlamenti körökben megállapítják, hogy a kormány engedett a nemzeti-parasztpárt nyomásának és a Kamarában azért szavaztatta meg a tisztviselői vagyonok ellenőrzéséről szóló törvényjavaslatot, de, mint több lap előre megjegyezte, a szenátusban elő sem terjesztették a javaslatot és a kamarai megszavaztatás csupán hangulatkeltésből történt. Az őszi ülészekon azután könnyű lesz egészen elhallgatni.

tünk tótágast-álló forgatagába, amelyben a bűn és a becsület, a szélhámosság és a naiv jóhiszeműség, az előkelő származás és vagyoni függetlenség a legalantasabb szenvedélyekkel keveredik. Egy irgalmatlanul világos reflektorsugár, amely élénkvilantja a korszellem tébolyító vigyorgású, kendőzetlen arcát.

Megbukott KREUGER IVAR newyorki fiókvállalata

Amerikai pénzügyi szenzáció — Fantasztikus hír arról, hogy Kreuger életben van — A gyufakirály Szumatra szigetére rendeli a részére gyártott szivarokat — Cáfol a párisi rendőrség — A nyomozás újabb adatai — Kreuger és a kommunisták

Kinos tartalmu lista Kreuger Ivar hagyatékában

Newyorkból jelentik: Az International Match Compagny newyorki értesítések szerint beszüntette fizetéseit. A cég a Kreugerék newyorki fiókvállalata és a fizetéseket nem anélkül nagyobb feltűnést kelt, mert 1930-ban a vállalat mérlege huszmillió dollárt kitevő tisztá nyereséget tüntetett fel. A vállalat helyezte el Kreugerék különféle kötvényeit és a bukás erősen érezteti a newyorki, sőt az egész amerikai piacon hatását. Az ebből származó tőzsdéi veszteségeket kétszáz millió dollárra becsülik.

Az Exchange Telegraph a Kreuger-botrányról kapcsolatosan szenzációs hírt röptetett szerte a világon. A hír szerint Kreuger Ivar nem is halt meg, nem lett öngyilkos, helyette egy viaszbútut helyeztek az ágyba és azt is temették el. Az öngyilkosságot csak kitalálták, hogy Kreugernek lehetőséget adjanak az eltűnésre. A gyufakirály pedig Szumatra szigetére szökött és ott akarja bevárni, amíg a botrány hullámai lecsillapodnak. A londoni lap a mese-szerű riporthoz hozzáteszi, hogy Szumatrából olyan nagymennyiségű szivart rendeltek, amit csakis Kreuger szokott szívni, ezt a szivarfajtát külön gyártották az ő számára. A kommentárral a lap különösképpen alá akarja támasztani fantasztikus hírének igazát. A párisi rendőrség viszont az értesüléssel szemben kategorikusan kijelenti, hogy a lap riportja merőben hazug és tulfeszített fantázia kacagtató szüleménye.

Itt írjuk meg, hogy a Neamul Romanesc foglalkozik a Kreuger-svéd gyufakirály hagyatékában levő listával, amely szerint a gyufamonopoliumok megszerzéséért nagyszámú províziót fizetett ki. A lap azt hiszi, hogy most kiderül, hogy kik részesültek a svéd baksisban. A közvélemény nagy érdeklődéssel várja, hogy van-e román név Kreuger listáján és milyen összegeket fizetett a gyufakirály a ro-

mán gyufamonopolium megszerzéséért.

Stockholmból jelentik: A rendőrségi nyomozás most hivatalosan is megállapította, hogy azok a hírek, amelyek szerint Kreuger szoros kapcsolatban állott a kommunista-párttal, teljes egészükben megfelelnek a valóságnak. Kiderült, hogy a gyufakirály együtt dolgozott Klibom-mal, a „Folkets Dagblad Politiken” című kommunista hivatalos pártlap kiadójával.

Pert inditanak a város ellen a mikalakai árvizkárosultak

Szerintük mindenért a város felelős — A városi körök véleménye szerint feltétlenül elvesztik a pert a mikalakaiak

Javában folynak a gyűjtési akciók az árvizkárosultak felségélyezésére és máris készül az első, nagy árvizper. Számos mikalakai háztulajdonos nem akarja megvárni a segélyakciót, mert csak kevésbé bíznak abban, hogy az árvizokozta teljes káruk megtérül és ezért egy aradi ügyvédhez fordultak jogi tanácsért. Az érdekeltek előadták, hogy azzal a gyorssegéllyel, amelyet a különböző akciók eredményeképpen kiutálnak számukra, semmiesetre sem tudják újból beszerezni mindazt, amit az árviz tönkretett és ezért a várostól akarják követelni teljes káruk megtérítését, miután a történetért a város vezetősége felelős.

A részletek megbeszélésére az aradi ügyvéd vasárnap kiszállt Mikalakára, ahol hosszasan értekezett a pert indítani szándékozó háztulajdonosokkal. Megállapodtak abban, hogy bevárják, amíg minden perlésre hajlandó árvizkárosult aláírja a meghatalmazást s azután közös bevándorlással fordulnak a bírósághoz a

akinek nagyobb anyagi támogatást is nyújtott. A kommunista pártlap anyagi válsággal küzdött és Kreugerhez fordult támogatásért. A gyufakirály a most letartóztatásban levő Lunge igazgató útján utalt ki nagyobb összegeket a lapnak és ezzel befolyásra tett szert a svédországi kommunista pártban. Az igazgató vallomása szerint Klibom pontosan fizette a kölcsönképpen felvett összegek kamatait.

Az olasz államkötvények hamisításának ügyében bevezetett vizsgálat befejeződött. Megállapítást nyert, hogy a hamisítást Kreuger követte el és ezért nem vonható most már senkire felelősségre. Egyébként megvizsgálták nagyítóüveggel a hamis kötvényeket és most megállapították, hogy az „E. Brelli vezérigazgató” rosszul sikerült hamisítvány volt. Viszont az aláírás a kötvényen olyan kicsiny, hogy senkinek sem tűnt fel a valódi és hamisított közötti különbség. A hamisítás ügyét teljesen elcsúsztatják most, miután büntársakat nem sikerült felfedezni.

város ellen. A per alapját egy régi, még 1903-ban megszavazott városi szabályrendelet képezi, amely előírja, hogy a gátakat évenként fokozatosan kell emelni. Két évtized óta azonban — mondják az érdekeltek — a város semmitsem tett és ezért teljes mértékben felelősséggel tartozik az árviz által okozott károkért. A per már a legközelebbi napokban megindul, amint az összes érdekeltek megegyezésre jutottak és mindegyik hivatalosan is fellebélyezte a szenvedett kárt.

Városi körökben a megindítandó per híre kijelentették, hogy a mikalakaiak feltétlenül elvesztik a pert. Elsősorban azért, mert a Maros nem szakította át a város gátjait Mikalakánál, hanem a vasuti töltésen tört át, ami viszont a CFR tulajdona. Ezért a város nem tehető felelőssé. Ezenkívül Mikalakára a különben is elavult szabályrendelet semmiesetre sem vonatkozhatott, miután ezt a városrészt csak két évvel ezelőtt csatolták Aradhoz.

Angyal

Irta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ.

Hölgylátogatóm érkezett. Alig lépett szobámba, megmutatta új lakkcipőjét, harisnyáját, szoknyáját. Én, hogy mulattassam őt, oda-dobtam kutyámnak egy darab kockacukrot. Ő közben megkivánta a kockacukrot, maga is kért egyet s azonnal szájába dugta. Közölte, hogy nagyon szereti a kockacukrot, de legjobban szereti a lekvároskenyeret, meg a piros levest (paradicsomlevest). Ez a hölgylátogatóm két és fél esztendő.

— Arca — a setesuta hajcscájával, óriási, kék szemével, be nem fejezett, tétova vonásaival — olyan, mint a természet egy sietve odavetett, művészi vázlata. Körvonalai még há tározatlanok, de maga a rajz gyönyörű. Mindég így képzeltem az angyalokat. Régióta nem érintkeztem efféle két és fél éves angyalokkal. Minden mozdulata, észrevétele érdekelt. Sokat tanultam tőle.

Először azt, hogy a lelke — arccscájával ellentétben — már teljesen készen van. Az az ősemberi lélek ez, melyet csak úgy tanulmányozhatnék, ha visszazarándokolnék az időbe tízezer évre, vagy messze szigetekre utaznék, ahol vad törzsek élnek. Ez a csöpp angyal maga az önzés. Legelső ő s holmijai. Utána következik az apja és anyja s azok holmijai. Végül a rokonok, az ismerősök s azok holmijai. Emnyi az erkölcsé. De van benne bizonyos kezdetleges jószág is.

Dadája, aki elkísérte, megbántotta valamivel. Fölemeltem az asztalon heverő kést s azt indítványoztam neki — lovagiasan és barátságosan, hogy megölöm a dadát. Tiltakozott elém. A dadát nem szabad megölni. Őt magát se szabad megölni, apát sem, anyát sem, eu-

gem sem, még a kutyámat sem. Kérdeztem, hogy akkor kit szabad megölni? Azt felelte, hogy a cigányokat. Kérdeztem, hogy miért szabad a cigányokat megölni? Azt felelte, hogy azért, mert „nem ismeri őket”. Ebben a finom megállapításában már a mai „művelt” emberiség erkölcsét fedeztem föl, mely a gyilkosságot rőbenjáró bűnnek tekinti mindaddig, míg egy szűkebb közösség tagjairól van szó, de megbocsáthatónak, sőt erénynek tartja, mielőtt idegenek az áldozatok, akik más fajtához, más osztályhoz tartoznak, szóval olyanok, akiket „nem ismerünk.”

Rövid eszmecsere után enni kezdett. Három almát tettem eléje. Egyiket jobb kezébe szorította s úgy majszolta, másikat baljába fogta, hogy el ne vegyék tőle ezalatt, harmadikat ölebe tette s állandóan feléje sandított. Félt, hogy kifog rajta az étvágy. Szerencsére sikerült bekebelezni mindháromat. Ekkor könnyűen szuszogott föl.

Bevezettem a fürdőszobába, hogy megmossam kezét. Ott megpillantott egy kis lila szappant. Kijelentette, hogy azt hazaviszi. Neki adtam. De észrevett egy rózsaszín meg egy fehér szappant is. Föltétlenül ragaszkodott ahhoz a szándékhoz, hogy ezeket is hazaviszi, mert — amint megjegyezte — „neki sok kell”. Méltányoltam szempontjait. Csakhogy nem nyugodott addig, míg papírt nem szereztetett velem s be nem csomagoltatta, át nem kötött e zsinaggal. Mig ezzel foglalatostkodtam, eltűnődtem miképp is alapozhatnak rajongó emberboldogítók egy társadalmat olyan elméletre, melyből a tulajdonjogot, a birtoklás nagyon emberi ösztönét teljesen kikapcsolják. A kisemberek első mondata: „Add ide”... Félek, hogy ez a nagy emberek utolsó mondata is.

Játékot kerestem számára. Sajnos, nálam

már régóta nincs ilyesmi. Több évtizede kiárárolag papírral, tollal játszom, érzésekkel és gondolatokkal, melyek láthatatlanok. A tükörszekrényben meglettem a gombosfiókot. Tartalmát eléje öntöttem a szőnyegre. Férfi és női gombok voltak ezek, csont-gombok, acél-gombok, cérna-gombok, gyöngyház-gombok, vagy kétszáz darab. Könyökig dukált bennük. Egyszerre izgalom fogta el. Fölkelt, arra kért, csomagoljam be a gombokat is a szappanok mellé. Sürgősen haza kell mennie.

Most előszedve minden érvelőképességet és ékesszólásomat, igyekeztem lelkére beszélni, hogy micsoda kegyetlenség egy költőt és annak családját télvizidőben gombok nélkül hagyni, hiszen gombokra nekünk is szükségünk van, feleségemnek, fiainak, énnem, még szegény kutyámnak is. Nagylelkűségére bíztam, hogy döntsön belátása szerint. Csak bámult rám tiszta angyalarcocskájával, rejtélyesen kék szemével. Letelepedett gombjai közé, hosszan kutakodott, aztán fölemelt egy gombot, melynél nem volt se hitványabb, se kisebb, egy rozsdás, csempe nadrággombot és átnyújtotta nekem. Máris vitte a prédát, dadalmasan.

Dadájának sugárzó arccal újságolta el, hogy adott nekem egy gombot. Arról, hogy kapott is százkilencvenkilencet, hallgatott. Ekkor egyszerre megértettem az emberiség történelmét. Ha az imént a vagyonszerzés hősi folyamata látam, kicsinyített, de valószínű formájában, most fény derült arra, micsoda az az önzetlen nemesség, mely megkönyörül az inségeseken.

Hálásan megköszöntem előkelő kegyességét, aztán megindultam arcon csókoltam ezt a kis, jótékony angyalt.

A bécsi kártyabotrány újabb fejleményei

Dr. Löwy Hermann és feleségét a gyanusítástól való félelem kergette halálba -- Újabb letartóztatás -- Az akasztott emberek kötele -- Egy különös távirat -- Berzeviczy-vérrel kísért kalandos útja az ügyészség fogházáig -- Halálos párbaj -- Berzeviczyné tragédiája

Bécsből jelentik: Az osztrák fővárosban nagy izgalommal várják a hatalmas kártyabotrány ügyének fejleményeit, valamint a milliós család értelmi szerzőjének, a Rivierán letartóztatott Berzeviczy Györgynek vallomását. Általános részvétellel emlékeznek meg dr. Löwy Hermann és feleségének öngyilkosságáról, a mely a magyarországi család egyik következménye volt. Bár az új jelentések más színben állítják be a dolgot, illetve arról számolnak be, hogy nemcsak a gyanúsításoktól való félelem kergette a halálba a közismert bécsi orvos és feleségét. A botrány újabb fejleményeiről az alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* tudósítója:

Dr. Löwy Hermann és felesége világitógázzal mérgezték meg magukat, előzően azonban nagyobb mennyiségű morfiomot vettek be. A helyszínen megjelent rendőrség bucsulevelet talált a konyhaasztalon. A levél Hauser Alfréd, a Residenz Club igazgatójának szól és abban az öngyilkos uriaszony közölte a klub-igazgatóval, hogy

férjét alaptalanul gyanúsítják a kártyacsatlásban való részvétellel.

Az alaptalan gyanu miatt menekülnek a halálba, mert már tudtára adták férjének, hogy egy a Residenz Clubban, mint a Wiener Clubban mozgalom indult meg ellene. A rendőri vizsgálá-

volt a borsodmegyei aranyifjúságnak. Amikor 1880-ban Miskolcon rablógyilkost akasztottak, Berzeviczy megismerkedett Kozarek akkori hőherral és, babonás ember lévén, megvásárolta jó pénzért a kötelet, amellyel a rablógyilkost felakasztották. Ettől az időtől kezdve

minden akasztott ember kötelét ő vásárolta meg.

Sok esetben előlegeket adott Kozareknek, akinek táviratilag kellett értesíteni őt, ha akasztás készült. Egy ízben szüleinek birtokán nyaralt, amikor távirata érkezett. A sürgönyt édesanyja bontotta fel, aki érthető rémülettel olvasta annak szövegét:

„Berzeviczy Gyurkának urnak, Szendrölád. — Kötél várja. Kozarek”.

Kártyaszervenvedélye azonban rossz utra térítette. Az 1900-as évek elején nagy szerepet játszott a budapesti előkelő társaságokban, királyi kamarás volt, nagy vagyon ura, amelyet felesége, Csáky-Pallavicini örgrófnővel kapott. Braganza Ferenc József váltóbotránya miatt — amelyről ma írtunk — az udvar neheztelését vonta magára és külföldre költözött. Ismert látogatója lett a Rivierán a kártyakluboknak és állandóan nemzetközi kalandorok társaságában mutatkozott, Ebben az időben történt, hogy

felesége megmérgezte magát

és rövid időre rá újabb botránya támadt Berzeviczynek. Megismerkedett Cannesben egy francia gróffal és csodálatosan szép feleségével, aki beleszeretett a délceg magyar urba. Szerelmét bevallotta férjének, mire a gróf provokálta Berzeviczyt, akivel egy Cannes melletti narancserdőben vívott pisztolypárbajt. Berzeviczy oly sulyosan megsebesítette a gróft, hogy az pár nap múlva belehalt sebébe. Az asszony hatalmas vagyon urnöje lett és Berzeviczy feleségül vette.

Bécsben telepedtek meg és Berzeviczy nemcsak a bécsi, hanem budapesti kártyaklubok állandó látogatója lett. Főúri életmódja és kártyavesztései lassankint felemésztették a nagy vagyont. Berzeviczyék eladták lakásukat kétszáz ezer schillingért és az asszony az egyik badeni szanatóriumba költözött. Férje az osztrák fővárosban maradt, ahol folytatta életmódját. Az utolsó száz ezer schillingjét az osztrák-angol brdzsmérkőzésre tette fel és ezt az összeget el is vesztette. Most már megkezdődött az út a lejtőn lefelé. Egy londoni kirándulás alkalmával 80.000 schillinggel fogadta meg az osztrák brdzs-csapatot és elvesztette a fogadást, mire fizetés nélkül távozott az angol fővárosból. A pénzt helyette az Osterreichische Automobil-Club fizette ki, amely nyomban kizárta Berzeviczyt. Ettől kezdve Berzeviczy nem lehetett látogatója a bécsi kluboknak és kívülről végezte manipulációját.

Guttman báró, a zenerajongó

A két letartóztatott arisztokrata egyébként hamarosan a tartományi törvényszék elé kerül. Örízetbevételek főképpen azért történt, mert külföldi állampolgárok. Guttman Otto báró baráti körében nem hisznek a báró bünyőségében.

— Néhány millió schillingre becsült vagyona van — mondják — és így nem volt rászorulva hasonló illegális manipulációkra. Sokkal valószínűbb, hogy ő is Berzeviczy áldozata. Gutt-

mann báró most 41 éves és a háboruban huszárfőhadnagyként szolgált a hadseregben. Annyira kötelességtudó volt, hogy a háború alatt, a fronton tüdőlovást kapott és mégsem engedte meg, hogy a front mögötti kórházba szállítsák. Amint lábra kapott, újra kiment a frontra. A háború után belépett a Guttman-favállalatokhoz és először Bielisce-ben, majd Bécsben dolgozott. Két évvel ezelőtt vált meg a cégtől. Teljesen visszavonult, szerény életet élt, sohasem pazarolt. Egyetlen szenvedélye van: a zene és egyik legszorgalmasabb látogatója volt a bécsi operának s különböző koncerteknek. Nyugodt, csendes modora miatt a bécsi előkelő társaságok közkedvelt tagja volt, mindenütt szerették és becsülték. Teljesen valószínűtlen, hogy tudomása lett volna a kártyacsatlásról.

Folynak a kihallgatások

Igy hangzanak az információk Guttman báróról, aki — az arisztokrata baráti köre szerint — csak véletlenül kerülhetett bele a botrányba. Ezért általánosan biznak abban, hogy a vizsgálat tisztázza szerepét és rehabilitálni fogja.

A bécsi rendőrfőnökségen egyébként egymásnak adják a kilincset az ismert bécsi arisztokraták, akiket sorban hallgatnak ki az ügyben. Rajtuk kívül természetesen kihallgatják a Wiener Cercle Club és a Wiener Club főtiszt-

Th. Dreiser világhírű regényének filmváltozata páratlan a maga nemében.

Amerikai tragédia.

lat szerint Löwy dr. mintegy negyven százalékkal részese volt az illegális nyereségnek. Az orvos ismerősei szerint viszont Löwy dr. nem volt tudomása a csalásról, sőt ő maga jelentkezett a Wiener Club vezetőségénél és elmondotta, hogy egy ő, mint báró Geles-Guttman Ottó és Menasse horoszkópok alapján játszanak. Ezeket Berzeviczy állította fel számukra és pontosan megmondotta bennük, milyen játszmákban kell résztvenniük.

Dr. Löwy váltótartozásai

A kettős öngyilkosság kapcsán külön rendőri vizsgálat indult meg, amely megállapította, hogy az éjszakai órákban, közvetlenül az öngyilkosság előtt, titokzatos látogatója volt Löwy dr.-nak. Sikerült kideríteni, hogy a látogató Marenko, Ausztria egyik legismertebb pénzügynöke volt, akitől az orvos váltóköcsönt vett fel, hogy Berzeviczy folytonos pénzköveteléseit teljesíthesse. Legutóbb egy 12.000 schillinges váltója vált esedékessé, azonban Löwy dr. nem tudta kifizetni tartozását. Ebben az ügyben látogatta meg Marenko és valószínű, hogy a váltó körüli kellemellenség is hozzájárult a házaspár megrendítő elhatározásához.

A késő éjszakai órákban letartóztatott Bartoschek Richardot, a Wiener Club komornyikját is, aki szintén részese volt a magyarországi csalásnak. Bartoschek eleinte tagadott, majd később részletes beismerő vallomást tett. A rendőrség egyébként elhatározta, hogy a történetekre való tekintettel bezáratja azt a két klubot, ahol Berzeviczy manipulált, a Wiener Club-ot és a Wiener Cercle Club-ot, a többi viszont rendőri ellenőrzés alá helyezi.

A milliós kártyacsatlás értelmi szerzőjét — mint megírtuk — a bécsi rendőrség körözése alapján a Rivierán letartóztatották és már utnak is indították Bécs felé. Az előkelő származású kalandor előéletéről állandóan újabb és érdekesebb részletek derülnek ki. Berzeviczy nagyműveltségű, eszes, jó fellépésű férfi, akinek édesapja borsodmegyei földbirtokos, függetlenségi képviselő volt. Fiatal korában ismert tagja

A szerelem és a pénzsóvár amerikai líz-ság tragédiája ez a film, melynek főszerepeit Sylvia Sidney, Philip Holmes és Frances Dee játszóák. CENTRAL.

viselőit is, akik részletes vallomást tettek a klub belső viszonyairól.

A rendőrségi nyomozás egyébként kiterjeszkedik arra a hirre is, amely szerint báró Groedl hatalmas összegeket vesztett a Wiener Clubban a kártyacsatlás következtében. A hir a nyomozás eddigi folyamán nem nyert beigazolást. A bécsi lapok állítása szerint Berzeviczy György, a család értelmi szerzője unokaöccse Berzeviczy Albertnek, a Magyar Tudományos Akadémia elnökének.

Miniszteri vezérigazgatóvá nevezték ki Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelőt

Továbbra is Aradon teljesít szolgálatot

A pénzügyminiszter az új költségvetés keretében hét új miniszteri vezérigazgatót állást kreált, amelyek közül az egyiket Taranu Victor pénzügyi vezérigazgatóval töltötte be. Taranu Victor, aki mint vezérfelügyelő évek óta teljesít Aradon szolgálatot, általános közkedveltségnek örvend, mert mint vezető állásban levő főtisztviselő, mindenkor a legmesszebbmenő szolgálatkészséggel állott a hozzá fordulóknak rendelkezésére. A miniszteri előléptetés a pénzügyi tisztviselői kar egyik legképzettebb tagját részesítette a jól megérdemelt kitüntetésben és a miniszteri vezérigazgatóvá történt kinevezés híre osztatlan meglepedést keltett Taranu Victor ismerősei körében. Az Aradra érkezett híradás szerint Taranu Victor miniszteri vezérigazgató továbbra is Aradon teljesít szolgálatot és utasításait szolgálati ügyekben közvetlenül a minisztertől kapja.

Szellemi olimpiászra küldik fel Neidenbach Emil volt aradi tanár legújabb művét

A budapesti Olimpiai Bizottság döntése — Az aradi katolikus gimnázium volt tanárának irodalmi sikere. Sok remény van arra, hogy győztesen kerül ki a versenyből

Budapestben ma ülésezett Muzsa Gyula elnöke alatt az Olimpiai-bizottság. A bizottság beérkezett szellemi és művészi anyagokat vizsgált felül és döntött afelől, hogy milyen műveket küldjön ki az olimpiászra.

A bizottság úgy döntött, hogy Neidenbach Emil tanár pályaművét, amelyet Testnevelés és tudomány címmel írt, juttatja el az olimpiászra, mert ez a mű pompás feldolgozásával bizonyára feltűnést fog kelteni.

Ezt a rövid hírt ezt a hivatalos kommunikét bocsájtotta ki az Olimpia-bizottság. A fenti szürke sorok mögött egy magasra ivelő férfi karriéré bontakozik ki. Neidenbach Emil, a közismert és közszeretettnek örvendő aradi pedagógust minden aradi ismerte és nagyrabecsülte. Neidenbach Emil keze alatt ge-

nerációk nőttek nagyra és akiket ő nevelt, azokkal megszerette a sportot. Ez volt Neidenbach legnagyobb érdeme, a keze alatt serdülő ifjuságot testileg és szellemileg izmossá tette.

Neidenbach Emil, az aradi katolikus gimnázium volt tanára, mintegy négy évvel ezelőtt felutazott Pestre és az ottani Markó-uccai reálnak lett helyettes igazgatója. Neidenbach Emil itt is — mint Aradon — nagy súlyt fektetett a sportra, felismerték nagy tudását, törhetetlen akaraterejét és szervezőképességét és az akkor alakult KISOK-nak egyik vezetője lett. Neidenbach a siker útján haladt előre és nemsokára ennek az országos jellegű hatalmas szervezetnek vezértitkára lett. Neidenbach az utóbbi években több könyvet írt, legutolsó munkája nemrég hagyta el a sajtót.

C O R S O M O Z G O

MA: TAKARODÓ A RAJNAN! Jön: TÉVES KAPCSOLÁS!

Délután 8 órakor. **SCHNEIDER MAGDAVAL.**

PAL UTCAI FIUK. JEGY: LEI 8. Jegyelővétek Telefon 565.

Előadás a szabad ég alatt Szegeden

Levették a műsorról az „Ember tragédiá”-ját

Szegedről jelentik: Ismeretes Szeged városának az a terve, amely szerint a szegedi Fogadalmi-templom előtti téren szabad ég alatti előadásokat akarnak rendezni a magyar kultuszminiszterium hozzájárulásával. Ezt a rendkívül nagyszabású ünnepi játékot már messzemenő tervekkel elő is készítették. Mind-éddig úgy tervezték ugyanis, hogy Madách örökszép „Ember tragédiája”-t adják elő a szabad ég alatti ünnepi játékok keretében. Az előadás megrendezésére a magyar kultuszminiszterium Reinhardtot, a világhírű mestersen-

dezt kérte fel, azonban Reinhardt más oldali elfoglaltságát hozva fel, visszautasította a meghívást. A magyar kultuszminiszter most elhatározta, hogy az „Ember tragédiája”-t leveszi a tervbevetett programról és helyette Hugo von Hoffmannstahl klasszikus drámai költeményét, a „Jedermann”-t hozzák színpadra a szegedi Fogadalmi-templom előtt. Valószínűleg remélik, hogy Reinhardt a „Jedermann” rendezését szívesebben elvállalja, így tehát az „Ember tragédiája” helyett — Reinhardtot választották.

Merényletet kíséreltek meg a spanyol belügyminiszter ellen

Sevillából jelentik: Quiroga spanyol belügyminiszter ellen, amint éppen a sevillai rendőrprefektussal sétaautózásra ment, egy idegen légióból szökött katona kézigránátos merényletet akart elkövetni. Egy testőrgránátos vette észre a merényleti tervet és rávetette magát a férfire. Dulakodás támadt közöttük és a szökött légionista a baljában volt kalapáccsal fejbe akarta verni. A prefektus beavatkozott a küzdelembe és a vállán meg is sebesült. A férfi a merénylet terveiről nem akart nyilatkozni.

Távíratok beszélgetéseket vezet be a romániai posta

A beszélgetés olcsóbb lesz, mint a telefon.

Bucurestiből jelentik: A postavezérgazgatóság szenzációs újítást vezetett be. A posta ugyanis lehetővé teszi a jövőben, hogy — a telefon mintájára — távíratok beszélgetéseket folytathasson a közönség. Az új rendszer előnye a telefonbeszélgetések felett az, hogy a beszélők megkapják a beszélgetés anyagát írásban. Főképpen üzletkötéseknél megbecsülhetetlen ez a módszer, miután a beszélgetés anyagát írásban szövegezik le. A postavezérgazgatóság elképzelése szerint a távíratok beszélgetések úgy zajlanak le, hogy távíratilag értesítik azt, akivel beszélgetni kívánnak, hogy legyen a postahivatalban, majd a megállapított időben kezdetét veszi a távíratok beszélgetés. A beszélgetések díja olcsóbb lesz a telefonénál. Főképpen a lapokra nézve nagyértékű lesz az új rendszer, amelyhez a szükséges berendezéseket Bucurestiben most szerelik fel. A távíratok beszélgetéseket az egész országra kiterjesztik.

FILM KÖZLÖNY

Eine Nacht im Paradies

Filmoperett bemutatója a Select-mozgóban.

Ötlektől szípkázó, hangulatos, szellemes és behelgő muzsikájú filmoperett az „Eine Nacht im Paradies” című új Lamac-slágerfilm. Karel Lamac neve elsőrendű márka a filmoperett terén. Ő az a rendező, aki soha ki nem fogy a kacagató trükkökből, ötletekből és színes, változatos jelenetek megrendezéséből. Legutóbb a „Postásfiú és huga” című bájos filmoperett került el hozzánk Lamac rendezésében, mely őszinte sikereket aratott. Az „Eine Nacht im Paradies” semmiben sem marad alul az előző Lamac-filmeken, sőt a beállításban, muzsikában és művészgárdájában még talán erősebb valamennyi elődjénél.

Egy kis varrónány valóra vált álma ez a film, bájos, hangulatos, gördülékeny szívszeje leginkább álomra emlékeztet. Az előkelő divatszalon kis varrónánya, Monica, aki mint előrántott tizenegyedik becsöppen a ragyogó, elegáns nagyuri társaságba, ahol sikerül meghódítania a fiatal, dús gazdag amerikai bankár szívét. Sok-sok kedves, lendületteljes jelenet, bonyodalom után az „álomlovag” megtudja a valót és a paradicsomban eltöltött éjszaka után a kis varrónány felébred... De azért minden a legjobban elrendeződik és végül is a milliárdos bankár magával viszi kis Hamupipókéjét Amerikába...

Ez a mese dióhéjban. Nem újszerű, de szórakoztató, üdítő és kellemes. Ahhoz a jó benyomáshoz, amit ez a film hagy lelkünkben, nagyban hozzájárul a kitünő muzsika. Egy rendkívül kedves, fülbemászó melódia vonul végig a filmen, amely hamarosan közkedvelt táncsláger lesz Aradon is. A „Mem kleines Fräulein sage mir Du!” Hermann Thimig előadásában és Anny Ondra inter-

LÁTOGASSA MEG

textilárúval kibővített üzletünket, hol a mai viszonyoknak megfelelően **olcsó** árban a leg- felelően rendkívül **minőséget** vásárolhatja. Vásárolt összeg után külön kedvezmény

Magazinul „Metro”-áruház

Bulev. Reg. Ferdinand 13. (Postgay-ház mellett)

pretálásával egyformán behelgően hat. A kitünően összeválogatott művészgárdát természetesen az örökké vidám, kicsit groteszk, csintalan kis kobold: Anny Ondra vezeti. Két tánctrikkje és egyéni mimikája elragadó. Partnere a legrokonszenvesebb, legelegánsabb bonviván: Hermann Thimig, aki természetes modorával és kellemes organumával hódít. Finom és szívből kacagató a kitünő komikus: Ralph Arthur Roberts a tönkrement bankigazgató szerepében, míg Grete Natzler, aki a feleségét alakítja, impozáns szépségével kelt feltűnést. Az epizód szereplők is mind kiforrott művészek: Margarete Kupfer a legjobb német komika, Szabó Oszkár, a magyar buffókomikus és a nagynevű Erna Morena egészítik ki a művészgárdát.

Színház — Irodalom — Művészet

* Major Kató és László Andor bucsufelépése. Az aradi közönség két kedvenc színésze, Major Kató és László Andor, szombaton este kilenc órakor megtartandó sláger-revü előadásban bucsuznak az aradi közönségtől. A sláger-revü szenzációsabbul-szenzációsabb műsorszámokkal kedveskedik a közönségnek. Mulatójelenet, Karinth Frigyes „Marha férj” című, brilliáns humoru vígjátéka képezik az estély fénypontját. Közreműködnek a Liszt Ferenc zenekar, Berkovits Dániel közismert aradi tenorista olasz áriákkal, Dancs Ica, ifj. Szendrey Mihály, Kun Dezső, A bonyi Klári, stb. A számos attrakció mellett balett-táncok is tartítják a gazdag műsort. Jegyek egészen mérsékelt áron már kaphatók a színház jegypénztáránál.

* Szemere Pál bécsi újságíró folyóiratot indított. Szemere Pál, az ismert bécsi magyar újságíró, az Aradi Közlöny bécsi szerkesztője, „Wiener Wirtschafts-Woche” címmel közgazdasági és politikai folyóiratot indított Bécsben. A lap havonként kétszer, elsőjén és tizenötödikén jelenik meg és első száma már meg is jelent. A bevezető cikkben Szemere Pál a polgári világrend mellett száll síkra és leszögezi, hogy két oldalról igyekezzenek elidegeníteni a tömegeket a polgári világrendtől. A harcot úgy a jobb, mint a baloldal ügyesen vezeti és aki ezt nem veszi észre, struccpolitikát követ. Bejelenti, hogy a lap a polgári világrend megvédelmezését tűzte ki célul. Bánffy Miklós gróf volt magyar külügyminiszter a Tardieu-tervről, Korányi Frigyes báró az új magyar költségvetésről ír cikket. A lap első száma nivós tartalmával általános feltűnést keltett. A „Wiener Wirtschafts-Woche” szerkesztősége és kiadóhatalának címe: Wien, II., Taborstrasse 7.

Ehen pusztulnak az emberek Dalmáciában

A borzalmas éhínség áldozatai.

Zágrábról jelentik: Dalmáciában borzalmas éhínség pusztít. A kormány élelmiszer-szolgáltatása a legminimálisabb. Sopote helységben Nikola Bauer nevű földműves éhenhalt, három gyermekére és feleségére ez a sors vár szintén. Banyeviciben Mara Trosko nevű leány halt éhen. Savici nevű aggastyán szintén élelem híján pusztult el. A parasztokat a hatóságok durván elutasítják, ha élelmiszerért mennek hozzájuk. Szükségmunkáért egy napra az állam mindössze hat kiló málélisztet ad.

Az éjszaka kirabolták Csáky aradi ékszerész üzletét

A tettesek az udvar felől hatoltak be a helyiségbe --- A betörők alapos munkája --- A nyomozó hatóság fontos megállapításai --- A kár 35-40 ezer lej

Vakmerő betörés ügyében vezette be a nyomozást az aradi rendőrség bünyügyi osztálya. A betörés annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel azt Arad főútvonalán követték el a vakmerő tettesek, akiknek munkája az eddigi megállapítások szerint nagy zajjal járt és minden bizonytalansággal hosszabb időt vett igénybe. Az érdekes ügyről az alábbiakban számol be az *Aradi Közlöny* tudósítója:

A kora délelőtti órákban megjelent az aradi rendőrség bünyügyi osztályán Csáky János órá és ékszerész, aki izgatott hangon mondogatta el, hogy reggel, amikor kinyitotta üzletét, megdöbbenve vette észre, hogy ott minden a legnagyobb rendetlenségben hever, a kirakatban hagyott értéktárgyak jórészt eltűntek, de elvittek a betörők olyan holmikat is, amelyek a polcokon heverték. Az ügyről azonnali jegyzőkönyvet vettek fel, majd pedig a rendőrség részéről Negoescu komisár és Tasca detektív kiszállott a helyszínre. A rendőrség vizsgálata után rendkívül érdekes adatokat állapított meg.

Mint a helyszíni szemle alkalmával megállapítást nyert, a tettes, vagy a tettesek az udvar felől, az üzlet hátsó ajtaján át hatoltak be a helyiségbe, amelyet a tulajdonképpeni üzlethelyiségtől egy polccokkal ellátott állvány választ el. A hátsó bejáraton egy egyszerű, fából készült ajtón át lehet bejutni. Ezt az ajtót belülről ráccsal és falakú keresztvasakkal erő-

rités övez. A betörők átmásztak a kerítésen. *Sáros cipőjüknek nyomait még most is lehet látni.* Az udvarra érve, a pincébe mentek és itt Tamásdan Livius pincéjéből ellopták a tervük keresztülviteléhez szükséges fejszét.

Nem lehetetlen, hogy a tetteseknek nem volt előre kidolgozott tervük. Erre vall az is, hogy először bontani kezdték a pinceajtaját melletti elhúzódó falat, amely a Kohn-féle fűszerüzletbe vezet. Látni azonban, hogy tervük nem kecsegtet sok eredménnyel, tovább mentek és ekkor kezdték meg a Csáky-féle üzlet hátsó és meglehetősen félreeső bejáratának ajtajánál a munkát. Mint említettük, rést ütöttek a fából készült ajtón és ezen a résen át hatoltak be az üzletbe. Itt mindenekelőtt a kirakatban lévő árukat szedték össze, majd

Aradmegye volt prefektusa közel félmillió lejre perli a megyét

Boneu Vazul érdekes keresete az aradi törvényszéken — Visszamenőleges fizetésének megítélését kéri, amelyben a temesvári revíziós bizottság már kedvezően döntött — A prefektúra feltétele

Érdekes keresetet adott be az aradi törvényszékhez Boneu Vazul volt aradmegyei prefektus, Aradmegye prefektúrája ellen. A keresetben Boneu Vazul 220.660 lej megítélését kéri azon a címen, hogy a prefektúra 1929 július 18-tól nem folyósította számára a törvényes illetéket.

megyei prefektúrájának nem volt meg a kellő alapja Boneu Vazul feliüggesztésére és illetményeinek beszüntetésére. Ezen az alapon kötelezte a megyei prefektúrát, hogy a volt prefektust helyezze vissza hivatali állásába, melyet prefektussá történt delegálása előtt elfoglalt egyben kötelezte a megyei hatóságokat arra is, hogy Boneu Vazul elmaradt fizetési összegét folyósítsák.

A temesvári revíziós bizottság döntését az aradmegyei prefektúra tudomásul vette ugyan, azonban annak végrehajtását érdekes határozattal függesztette fel. A prefektúra ál-

**ANNY ONDRA,
Herman Thimig és R. A. Roberts a főszerepekben**

sították meg, ezeket a keresztvasakat pedig lakatokkal erősítették a falhoz. A rendőrség megállapította, hogy a betörők fejszével összehasították az ajtó alsó részét, a rácsot félretolták, a keresztvasakat felfeszítették és a fejszével vágott, aránylag keskeny résen át hatoltak be a helyiségbe. A fejszét meg is találták és ez a fejsze képezi az egyik legfontosabb bűntárgyat a hatóságok kezében.

Mint utóbb kiderült, a fejsze nem a rablók tulajdonát képezte, hanem azt Tamásdan Livius nyugalmazott törvényszéki elnök pincéjéből lopták. A nyugalmazott törvényszéki elnök ugyanis ennek a háznak az emeletén lakik. Miután az üzletben a helyszíni szemle véget ért, a rendőrség emberei az udvarra mentek, mivel azt akarták megállapítani, hogy hogyan jutottak a betörők a házba. Csakhamar sikerült is megállapítani, hogy a betörők a Bulevardul Regele Ferdinand (volt József főherceg-ut) 13. sz. alatti háznak a volt Szent László-ucca felőli részén hatoltak az udvarra, amelyet itt ke-

**Egy éj a
paradicsomban
németül beszélő énekes vigjáték**

Mint ismeretes, Boneu Vazul, aki mint vármegyei főjegyző működött az aradmegyei prefektúrán, 1924-ben az Averescu-kormány alatt delegációt kapott a prefektúra vezetésére. Midőn az Averescu-kormány átadta helyét a Bratianu-kormánynak, Boneu Vazul a liberális-kormány felmentette a megyei ügyek vezetésétől, azonban bizonyos okoknál fogva nem helyezték vissza előző hivatali állásába sem. Sőt megindították a fegyelmi eljárást is ellene, amelynek befejezése után beszüntették illetményeinek folyósítását. Boneu Vazul az illetékes közigazgatási hatóságoknál indította meg a visszahelyezése iránti eljárást és a temesvári revíziós-bizottság úgy döntött, hogy az arad-

Premier ma a SELECT-ben. Ennél jobb, szórakoztatóbb, hangulatosabb képet senki sem kívánhat!

lásponjtja ugyanis a döntéssel szemben az volt, hogy folyósíttatja Boneu Vazul számára elmaradt fizetése címén az általa követelt 220.660 lejt, azonban a folyósítás csak akkor történhetik meg, hogyha befejezést nyer Boneu Vazul ellen az aradi ügyészségen indított eljárás. A prefektúra egyben leszögezte azt is, hogy a 220.000 lejen kívül Boneu semmi egyéb követelését nem ismeri el és azt nem is folyósítja.

Midőn Boneu Vazul látta, hogy az aradi prefektúra a temesvári revíziós bizottság döntése ellenére sem hajlandó követelését folyósítani és azokat feltételhez köti, keresetet adott be a prefektúra ellen az aradi törvényszékhez. Keresetében kéri a törvényszéket, hogy ítélje meg 1929 június 18-tól elmaradt fizetés címén 220.660 lej követelését, azonkívül ennek a fenti időtől a kereset beadásáig számított 14 százalékos kamatát. Itélie meg továbbá az időközben a vármegyei tisztviselők részére kiutalt segélyt, amelynek összege 48.889 lejt tesz ki, ugyanakkor ítélje meg 1924-1929 július 18-ig terjedő időre járó fizetése utáni 14 százalékos kamatot, amely 55.160 lejt tesz ki.

Az aradi törvényszék mára tüzte ki a fő tárgyalást Boneu Vazul keresetében, az alperes prefektúra jogi képviselőjének előterjesztésére elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalásra új határnapot tűzött ki.

Május elsején és másodikán szünetel a költözködés Aradon

A kétnapos teljes munkaszüneten a szállítók sem dolgozhatnak — A rendőrség a munkaszüneti napokra nem engedélyez mulatságokat

A lakosság körében bizonytalanságot idézett elő az a körülmény, hogy a tavaszi költözködések idejére több ünnep is esik, úgy, hogy ennek következtében a május elsejei költözködések elé bizonyos akadályok hárulnak. Tuóvavevő ugyanis, hogy május elsejére és másodikára esnek a görög keleti husvétii ünnepek. Az aradi rendőrségtől nyert információk szerint, az említett két napon a szállítók sem dolgozhatnak és így azoknak, akiknek bérlete május elsején jár le, el kell halasztaniuk néhány nappal költözködésüket. Itt

említjük meg azt is, hogy május elsejei dátumra — az ünnepekre való tekintettel — a rendőrség nem ad ki semminemű előadásra engedélyt.

Mint ismeretes, éppen a helyzet tisztázása végett, a Kamara elé egy szakaszos törvénytervezetet terjesztettek, amelynek értelmében mindazoknak, akiknek bérlete április 23-án, vagy május elsején jár le, csak május 6-ikán kell kiköltözniük. Ez a javaslat már a legközelebbi jövőben megszavazásra kerül.

HIREK

Az árvizkárosultakért

Az árvizkárosultak részére ma a következő adomány érkezett be:

Schlesinger Endre második elemi-iskolai tanuló gyűjtése

100 lej

Eddigi gyűjtésünk eredménye

45605 lej

Osszesen 45705 lej

— **IDŐPROGNÓZIS.** Lényeges változás nem várható.

— **Macdonald repülőgépen Genfbe utazott.** Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök ma zuhógó záporosóben, nyitott ülésű katonai repülőgépen, Párison keresztül Genfbe utazott. Utjára még néhány katonai repülő kísérte el a kedvezőtlen időjárás miatt. Elutazása előtt rendkívüli minisztertanács volt, amelyen elhatározták a parlament munkáját a miniszterelnök bizonytalan idejű távollétének tartamára. Macdonald a délután folyamán érkezett meg Párisba és a repülőtérrel mindjárt Tardieuhoz sietett, akivel hosszasan tanácskozott, majd este tíz órakor tovább folytatta útját.

— **A magyar külkereskedelmi intézet eredményes intervenciója a Kompenzációs Pénztárnál.** Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a román kormány intézkedése folytán a romániai exportörök nem utalhatják át közvetlenül külföldi árutartozásaik ellenértékét olyan országokba, amelyek devizakorlátozásokat léptettek életbe. Ezek az intézkedések Magyarországra is vonatkoznak és a romániai vevők a Bucurestiben működő Kompenzációs Hivataltól kénytelenek behozatali engedélyt kérni és számlájuk ellenértékét ott befizetni. Az eljárás rendkívül hosszadalmas volt, ezért a magyar külkereskedelmi intézet bucuresti-i megbízottja a napokban megállapodást létesített, amelynek folytán a külkereskedelmi intézet által továbbított beadványokat a Kompenzációs Hivatal soron kívül, 1—2 nap alatt elintézi.

— **Szélütés érte a bécsi hercegérseket.** Bécsből jelentik: Piffil báró hercegérseket ma délután szélütés érte. A hercegérsek, akit a kancellár és a hadügyminiszter látogattak meg betegágyánál, 1864-ben született, egy könyvkötőmester nyolcadik gyermeke volt. A beteg állapota nagyon aggasztó.

Pofozkairtási, parketta lisztítást végez
LOVAS, Strada Oituz No. 111.

— **Mellbelőtte magát Bratianu Jonel volt kabinetfőnöke.** Bucurestiből jelentik: Tegnap mellbelőtte magát a liberális párt bucuresti-i tagozatának egyik ismert vezetője, Plesoianu, aki éveken keresztül kabinetfőnöke volt Bratianu Jonelnek. Plesoianu meglátogatta elvált feleségét, akivel összeveszett. A veszekedés hevében revolvért rántott és mellbelőtte magát. Ezután még kiment az utcára, taxiba ült és Duca lakására hajtatott. Az autóban elveszítette eszméletét. Plesoianut a sebészeti klinikán ápolják, felépüléséhez azonban kevés a remény.

— **Bethlen István gróf nagy beszéde.** Budapestről jelentik: A pénzügyi bizottságban Bethlen gróf nagy beszédet mondott a belügyi tárca költségvetésével kapcsolatosan és a közigazgatás racionalizálásáról, valamint a vidéken folyó lelkiismeretlen izgatás megfékezéséről sürgette. Éles szavakkal foglalkozott a Bórkartell ügyével. — A bizottság ellenzéki tagjai: Rassay, Farkas Tibor és Beck Lajos ezután kivonultak az ülésről, mivel kijelentették, hogy a kormány nem respektálja az ellenzék álláspontját.

— **A Száva 600 ezer hektár termőföldet árasztott el.** Belgrádból jelentik: A Száva áradása Belgrádnál még nem kulminált. Mitrovicát körülzárták a víz. A Száva eddig 600 ezer hektár termőföldet árasztott el.

— **Csapatszállítások a mandzsuri határra.** Londonból jelentik: Tokiói jelentések szerint megbízható hírek vannak arról, hogy Wladivosztkából nagyobb csapatszállítások vannak utban a mandzsu határra. Moszkvából ezeket a híreket határozottan cáfolják. A keletkínai vasutvonalon a merényletek ötmillió font kárt okoztak.

LEGUJABB

Agyonlőtte magát a német fakirály

Kreuger legujabb áldozata — A gyufakirály állami szerződéseket is hamisított

Berlinből jelentik: A Kreuger-bukásnak ma újabb halottja van Németországban, Steinbeis Ferdinánd, a német fakirály, aki ma este agyonlőtte magát augsburgi lakásán. Steinbeis egyike volt a legismertebb favállalkozóknak, akit országszerte a fakirály néven ismertek. A háboru előtt a boszniai erdőket termelte ki, míg a háboru után megvásárolta a bajor felső erdőségeit és itt megépítette a világ legrészeg és legmerészebb hegyi vasutját. A Kreuger-koncesszióval szoros összeköttetésben állott és a bukás őt is magával sodorta. A német fakirály nem látott más menekvést, mint az ön-

gyilkosságát és ma este bezárkózott augsburgi lakásán, ahol elkövette végzetes tettet.

A stockholmi jelentések arról számolnak be, hogy Kreuger Ivar újabb nagystíli szélmosságát leplezték le a titkos páncélszekrényében megtalált iratokból. Kiderült ugyanis, hogy a gyufakirály állami szerződéseket is hamisított. Így például meghamisította a Lengyelországgal 1925-ben kötött szerződést, mely számára a lengyel gyufamonopóliumot biztosította. A hamisított szerződés alapján hatalmas nyereségösszegeket vett fel a vállalat mérlegébe. A szerződést most megtalálták a páncélszekrényében.

Feltűnést keltő kihallgatások a bécsi kártyabotrány ügyében

A rendőrség megcáfolta Berzeviczy letartóztatásának hírét — Kihirdették a letartóztatást — Nem jelentkeznek a károsultak

Bécsből jelentik: A késő éjszakai jelentések szerint a bécsi rendőrség nagy erővel folytatja a vizsgálatot a kártyabotrány ügyében. Ma kihallgatták Filip nagyiparost, a „Wiener Club” és Schrantz nagyiparost, a „Wiener Cercle Club” elnökét. Délután kihirdették a három letartóztatott előtt az előzetes letartóztatási végzést. A vizsgálat megállapította, hogy Berzeviczy a francia talon. módszer szerint állította össze a kártyákat és így 15—20 nyelő coup-t biztosított társainak. Valószínűnek tartják, hogy báró Guttmann bridsz-szenvedélyének esett áldozatul, miután az utóbbi hetekben mintegy 30.000 schillinget veszített és veszteségei fedezésére merült a hazárdjátékba. Megne-

hezti a nyomozást az a körülmény, hogy a károsultak egyike sem akar jelentkezni, mert egyrészt attól félnék, hogy belekeverednek a botrányba, másrészt pedig attól, hogy maguk is rendőri vizsgálat és eljárás alá kerülnek. A rendőrség ma hivatalosan megcáfolta a Berzeviczy letartóztatásáról szóló híreket és kiadott kommunikációjában leszögezi, hogy Berzeviczynek egyelőre nyomavesztett.

A mai napon egyébként titkos intervenciók történtek báró Guttmann és báró Menasse szabadlábra helyezése érdekében. Az intervenciók azonban sikertelenek voltak, mert a rendőrség ragaszkodik a letartóztatások fenntartásához.

— **Eltörlék Írországban az angol király iránti hűségüket.** Londonból jelentik: De Valera ir. kormányzó az ir. parlament mai ülésén javaslatot terjesztett a képviselőház elé, amelyben a király iránti hűségüket eltörlésért javasolja. A javaslat ellen több képviselő erőlesen kikelt, azonban a Kamara első olvasásban elfogadta az indítványt. Az új törvényjavaslat érdemleges tárgyalása jövő hétre várható.

Női és férfi szövetek,
selymek nagy választékban gyári áron

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Matuska épelméjű.** Bécsből jelentik: Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi merénylet tettesét most vizsgálták meg a hivatalos orvosszakértők, akik egyöntetűleg beszámíthatónak tartják. A vizsgálóbíró elrendelte az ellenőrző orvosszakértő vizsgálatát is.

— **Halálozás.** Kráľits Béláné, született Nocska Rozália 75 éves korában Temesváron elhunyt. Temetése 21-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a temesvári Erzsébet-városi temető halottasházából.

— **Özvegy Stampfl Gusztávné életének 75-ik évében elhunyt.** Temetése folyó hó 21-én 5 órakor lesz a felsőtemető halottascarnokából.

— **Hatalmas tűzvész Halleban.** Halleból jelentik: A városi régi vágóhid, amely most áll átépítés alatt, ma, eddig ismeretlen okok következtében kigyulladt. A tűz rohamosan tovaterjedt és a tűzoltóság tizenöt fecskendőjének vizsugara tehetetlennek bizonyult a lángnyelvekkel szemben. A tetőzet hatvan méter hosszúságban, hatalmas lángokkal lobogott. Az egyik építési munkás súlyos égési sebeket szenvedett. A kár százezer márka.

— **Csalásért és sikkasztásért elítelt volt főispán.** Budapestről jelentik: A törvényszék hatrendbeli csalásért és ötrendbeli sikkasztásért egy évre ítélte Bartos János volt képviselőt és volt főispánt, aki kijárási üzügye alatt szélhámoskodott. Bartos felebbezett az ítélet ellen.

— **Tűz Zamfirescu bucuresti-i csokoládégyárban.** Bucurestiből jelentik: Tegnap este hét óra tájban tűz keletkezett a Zamfirescu csokoládégyárban. A gyár hatszáz munkása látott az oltáshoz, amely azonban lassan haladt, mert mindössze egy vízcsap volt az egész gyártelep területén. Az oltásnál megjelent a király is, aki csak akkor távozott, amikor a tüzet lokalizálták. A gyár kára többmillió lej, ami azonban biztosítás útján megtérül, mert a biztosítás 30.000.000 lejre szól. A vizsgálat megindult a tűz okának kiderítésére.

— **A Graf Zeppelin megérkezett Pernambuco.** Pernambuco-ból jelentik: A Graf Zeppelin pernambucoi idő szerinti ma délután 3 óra 59 perckor megjelent a város felett, majd simán, minden zökkenés nélkül leszállt Pernambuco-ba.

— **Pert nyert egy nyugdíjas az állam ellen.** Nagyszalontáról jelentik: Elvi jelentőségű döntést hozott ma a nagyszalontai járásbíró egy nyugdíjas-pörben. Hermann Géza nyugalmazott főjegyző 46.000 lejes nyugdíjhátralékának megítélését kérte az állammal szemben és beadványában hivatkozott arra, hogy mindenkor pontosan fizette be a nyugdíjilletéket. A bíróság helyt adott a kérelemnek, sőt lefoglalta a felperes kérésére a Kemény Testvérek által fizetendő adóösszeget. Az állam képviselője meglebbezte az ítéletet, azon a címen, hogy a táblai székhelyen levő közigazgatási bíróság tárgyalhatja csak le az ügyet.

— **500 millió dinár passzívum az Első Horvát Takarékpénztárnál.** Belgrádból jelentik: Az Első Horvát Takarékpénztár bukása — a melyről már beszámoltunk — nagy izgalmat keltett egész Horvátországban. A bank passzívumai meghaladják az 500 millió dinárt. A jugoszláv kormány elhatározta, hogy mindent megtesz a betétesek érdekeinek védelmére.

A villámcsapás és a végrehajtó

Felsőbb hatalmak gátolták meg Ciupuliga végrehajtót hivatali működésében.

Az aradi törvényszék portarei hivatalához ma érkező beadvány érkezett. A beadványt a hivatal egyik tisztviselője, Ciupuliga állami végrehajtó terjesztette be felettes hatóságának és abban jelentést tett arról, hogy miért nem tudta keresztül vinni 17 államvasuti tisztviselő ellen kitűzött foglalatást. Az indoklás egészen eredeti és páratlan, mert kitűnik, hogy a végrehajtó munkájába felsőbb hatalmak avatkoztak bele, amelyek megátolták, hogy az ekzekválendő „alanyok” vagyona a kérelhetetlen végrehajtó lefoglalja.

Ciupuliga végrehajtó egyik általánosan ismert aradi ügyvéddel nekiindult, hogy az aradi állomás fűtőháza körül lakó vasuti tisztviselők ellen kitűzött foglalatást foganatosítsa. A tisztviselők pontos lakáscíme azonban nem állott a hivatalos közeg rendelkezésére, tehát azt ajánlotta az ügyvédnek, mint gyakorlott és gyakorlati ember, hogy a lakáscímeket érdeklődjék meg az állomás forgalmi irodájában. Az elhatározást tett követte és Ciupuliga az ügyvéd kíséretében megjelent az irodában. Azonban alig kezdte kitergetni a különböző hivatalos okmányokat, midőn villámcsapás és mennydörgés között hatalmas zivatar vonult el az állomás felett. Hirtelen vakító fény közepette lecsapott a villám az iroda egyik telefonjába, amely mint villámhárító működött, azonban a villámcsapás következtében a készülék teljesen tönkre ment. A légnyomás az ügyvédet, aki a készülék közelében állott, az egyik szekrényhez nyomta. Az esés következtében kiesett a szivar is, a mindig jovialis ügyvéd ajkai közül, míg Ciupuliga végrehajtó rémülten ugrott fel a székről okmányai mellől, amelyek szanaszét repültek.

Alig ült el azonban a rémület, következett a második villámcsapás is. Ezt azonban már nem tudta elviselni Ciupuliga végrehajtó. Összekapta iratait és bucsu nélkül hagyta ott a veszedelmes irodát, ahol — úgy látszik — az elemek esküdtek ellene bosszút. Az eredménytelen kirándulásról jelentést tett felettes hatóságának, jelentve azt, hogy a veszélyeztetett területre csak akkor megy újból ki, ha a meteorológiai intézet tartós szép időt jósol.

— Anglia tartozása Amerikának. Washingtonból jelentik: A washingtoni alsóházban megdöbbenést keltett Chamberlain kincstári kancellárnak az angol alsóházban tett bejelentése, amely szerint Anglia egyáltalában nem szerepelteti az új költségvetésében az amerikai tartozásra szánt törlesztési összeget.

— Ismét két árvizhénát fogott az aradi rendőrség. Az aradi rendőrségnek egymásután sikerült elfognia azokat a lelkiismeretlen fosztogatókat, akik az árvíz idején behatoltak a vízzel körülvett és elhagyott mikelakai házakba, ahonnan a szerencsétlen menekültek utolsó vagyonszáját lopták el. Ma előállították a rendőrségre Boldis Béla asztalos és Budacsek Lajos szabadságot katonát, akikről megállapítást nyert, hogy az árvíz alkalmával betöréses lopást követtek el Szendsi Ádám mikelakai lakos házában és üzletében. Ugyancsak őrizetbe vették a néhány nappal ezelőtt elfogott Comlosan János bűntársát, Dokmányi Jánost is.

— Száz lejt fizetnek azok, akiket veszett kutya mar meg. Érdekes és nem mindennapi rendeletet adott ki a belügyminisztérium. A rendelet felhívja a hatóságokat, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy a munkaügyi, illetve egészségügyi minisztériumoknak a veszélyesség oltásához szükséges oltóanyag elkészítéséhez nem áll elég kísérleti nyúl a rendelkezésére, a jövőben minden veszélyesség konstatálásánál az illetőnek taxát kell fizetni. Ez a taxa minden egyes esetben 100 lejt lesz és ezt az összeget — amennyiben az illető szegény ember — helyette a város vagy a vármegye tartozik megfizetni. A rendelet értelmében ezentúl tehát mindazoktól, akiket veszett kutya megharap, szedni fogják a százlejes illetéket...

— Rulettklubot lepleztek le Budapesten. Budapestről jelentik: A detektívek az éjszaka rajtaütésszerűen élénk forgalmu rulettklubot lepleztek le a Váci-ucca 63. szám alatt lévő házban, egy nyugalmazott ezredes lakásán. A rajtaütés alkalmával előkelő urak és hölgyek voltak jelen.

— Le a gyufaárakkal! Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok akciót indítottak a gyufa árának leszállításaért. A lapok szerint a Kreuger-konzernnel fennálló szerződés értelmében, az anyagok, amelyek a gyufagyártáshoz szükségesek, 15—40 százalékkal olcsóbban lettek, míg a fizetések 40 százalékkal estek. Így nem indokolt továbbra a háromlejes gyufaár. Követelik a lapok, hogy a kormány tegye meg a szükséges intézkedéseket a gyufa árának két lejre való csökkentésére.

— Borzalmas szerencsétlenség az ózdi vasgyárban. Miskolcraól jelentik: Az ózdi vasgyárban tegnap délután súlyos munkásszerencsétlenség történt. Facskó István és Lidván István munkásokra az egyik kemence oldalából két mázsa sulyu, izzó salak hullott és a nagy tömegű salak egyszerre mind a két kijáratot is elzárta. A munkások súlyos égési sebeket szenvedtek és hatalmas küzdelmek árán, valóságos átmarták magukat a lángragyult salaktömbön. Kiáltásaikat a társaik nem hallották meg. Még élve jöttek ki, azonban másodfoku égési sebeket szenvedtek és életbenmaradásukhoz kevés a remény.

— A Munkásotthonba költözött az aradi Munkásbiztosító. Az aradi Munkásbiztosító Pénztár a mai napon kiköltözött az Ipartestület épületében bérelt helyiségéből. A költözködés következtében a mai napon a Munkásbiztosító Pénztár hivatalai nem fogadták a feleket. A Munkásbiztosító új helyisége tudvaleg a Munkásotthonban lesz. A költözködés következtében az ambulancia még a holnapi napon is szünetel.

— A vasutasok nyugdíja. Bucurestiből jelentik: Bucuresti-i híradás szerint a Casa Muncii vezérigazgatósága elhatározta, hogy a vasutasok május havi nyugdíjleltényét — a május elsejei ünnepre való tekintettel — április 25. és 28-a között folyósítja. Ez a korábbi kifizetés azonban csak a Bucurestiben élő vasutas-nyugdíjasokra vonatkozik, míg az ország többi vasutas-nyugdíjasát csak a Casa Munciiól szétküldött fizetési listák megérkezése után eszközlik az egyes vasuti pénztárak.

— Elkobozzák a külföldi sorsjegyeket tartalmazó leveleket. Az autonóm posta és távirada igazgatósága körrendeletet adott ki az ország valamennyi postahivatalának, hogy minden nyitott levelet foglaljon le, amely külföldi sorsjegyeket, vagy azok hirdetéseit tartalmazza. Ha zárt levél ilyen gyanút keltene, azt a postahivatalok tartásáig vissza és a postafőnök jelenlétében nyitassák ki, azután pedig visszaküldik azokat a feladóknak.

— Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Közokházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegék használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Passio-játék az aradi színházban. Emlékeztetéses sikert aratott az aradi Városi Színházban néhány hét előtt színrehozott nagyszabású Passio-játék, melyet a katolikus plébánia rendezett meg. Több, mint száz szereplőt mozgatót a színpadon a „Passio valóságos Mysteriuma” című, klasszikus, bibliai tárgyú dráma, amelynek rendezése dr. Lakatos Ottó, Steinitzer Zseni és Faludy Károly érdeme volt. Ezt az előadást ismét meg most a plébániahivatal az árvizkárosultak javára. Vasárnap, 24-én délután fél 4 órai kezdettel és este fél 9 órakor tartják meg a repriz-előadásokat a Városi Színházban. Az előadások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Arad katolikus társadalmi köreiben, mert igen sokan vannak, akik nem tudtak hozzájutni a darab megtekintéséhez a premier alkalmával. Az előadásra jegyek pénteken válthatók a Városi Színház pénztáránál.

— Orvosi hír. Dr. Palágyi Jenő szabadságáról hazaérkezett.

A Marosba akarta ölni magát egy aradi leány

Az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni az öngyilkosságot

A Radnai-ut külső részén, a Maros partján, ma délelőtt tizenegy óra körül egy gyanúsán öltözött fiatal leány vonna magára a járó-kelők figyelmét. A fiatal leány zavartan viselkedett és azt a gyanút ébresztette az arra haladóknak, hogy alkalmas helyet keres arra, hogy a Marosba vesse magát. Egy fiatalember, akinek figyelmét szintén magára vonta a fiatal leány különös magatartása, hosszabb időn át figyelte a leányt, akinek közelébe lopódzott és a legkritikusabb pillanatban, amikor az már a vízbe akarta vetni magát, elfogta karját és többek segítségével átadta a legközelebbi posztoló rendőrnek.

A szerencsétlen leányt felvitték a rendőrségre, itt azonban a feladott kérdésekre kapott válaszokból megállapították, hogy a fiatal leány elmebeteg és az öngyilkosságot nyilván rohamában akarta elkövetni. Kiderült az is, hogy az öngyilkosjelölt egy nyugalmazott vasuti kalauz leányával azonos. A szerencsétlen leányt a mentők a közokházba szállították.

Kaland az aradi Városligetben

Két lakatossegéd mezejámadott egy sétáló párt.

Különös kalandban volt része tegnap este tizenegy óra tájban Grador Todor aradi lakosnak, aki a Városligetben egy leánnyal sétált. Amikor a sétány egyik kanyarodójánál befordultak, az egyik utszéli bokorból két alak ugrott elő, akik fenyegetően léptek fel. Mindkettő detektívnek mondta magát, a fiatalemberrel sétáló leányt igazolásra szólították fel és kijelentették, hogy előállítják a rendőrségre. Grador tiltakozott az inzultus ellen és kijelentette, hogy beleegyezik ugyan abba, hogy a leányt a rendőrségre vigyék, de 5 is velek megy.

Az állítólagos detektívek azonban ebbe nem akartak beleegyezni, mivel nyilván más céljuk volt. Szóváltás támadt, amelyre figyelmes lett a közelben posztoló rendőr és néhány arra sétáló katona is. Most már a támadó két fiatalember igazoltatására került a sor és ekkor kiderült, hogy nem detektívek, hanem J e g y r n á k Pál és K o v á c s József aradi lakatossegédekkel azonosak. Mindkettőt felvitték a rendőrségre, ahol őrizetben tartották őket és megindították ellenük az eljárást.

— Műkedvelő előadás a Magyar Otthonban. Az árvizkárosultak felségélyezésére a gyűjtési akciók városszerte folynak. Ezen nemes akcióba akarnak a Magyar Otthon műkedvelői is bekapcsolódni a f. hó 24-i műkedvelő előadásukkal, melyet az Otthonban elhelyezett hajléktalanok felségélyezésére rendeznek. Az előadás műsora a legkényesebb igényeket í kielégítő számokat tartalmazza. Színrekerülnek a szezonláger egyfelvonásosai. Belépti díj a legminimálisabb. Jegyek elővételben már kaphatók: Str. Romanului 8. sz. alatt.

— Értesítjük a Magyar Otthon német tanfolyamának hallgatóit, hogy a német órát ma este a rendes időben: 9 órakor megtartjuk. A tanfolyam hallgatóit pontos megjelenésre kérjük. A Magyar Otthon vezetősége.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Felhívjuk Virág József és özvegy Sztrigán Józsefné volt Acsev. nyugdíjasokat, hogy április havi nyugdíjukat a CFR központi pénztáránál haladék nélkül vegyék fel. Pintér Lajos, Szilágyi Vidor és Ágoston János volt MÁV nyugdíjasok, nyugdíjleveleiket a CFR központi pénztáránál sürgősen mutassák be. Tarkó István, özvegy Mitescu Demeterné, özvegy Nagy Bertalané, özvegy Komlósi Tivadarné és Hagyák Mátyás sürgősen jelentkezzenek Arad állomási iktatóhivatalában. Végül felhívjuk mindazon nyugdíjas tagjainkat, akik az árvíz következtében nyugdíjleveleiket elvesztették, annak pótlása céljából sürgősen jelentkezzenek együletünk hivatalos helyiségében, Strada 29. Decembrie (volt Hasszinger-ucca) No. 1. Elműködés.

Milliók kártérítési per érdekes epilógusa Halálos baleset a Városi Kávéház előtt. Az örökösök az aradi törvényszéken váratlanul visszavonták a pert — A törvényszék megszüntette a további eljárást

Az elmúlt év nyarán súlyos baleset történt az aradi Városi-kávéház előtt. A kocsin akart áthaladni *Güllinger Magda* 65 éves matrona, aki ki karrt tért *Eisele József* aradi hentesmester kocsija elől. A felocsolt és csuszós uttesten azonban az idősebb nő elesett, a kocsis már nem tudta a teljes iramban hajtott kocsit megállítani, amelynek kerekei keresztülmentek *Güllinger Magdán*. A mentők beszállították az aradi kórházba, ahol huzamosabb ideig állott orvosi kezelés alatt, azonban sérüléseiből nem épült fel és a kórházi ápolás dacára meghalt.

Még betegségének ideje alatt keresetet írdított a cég ellen, amelyben közel egymillió lejes kártérítés megítélését kérte, még mielőtt azonban az ügy főtárgyalásra került volna,

Güllinger Magda meghalt és a keresetet az örökösök nem vették át. Új beadvánnyal fordultak az aradi törvényszékhez, amelyben csupán a felmerült orvosi, kezelési és temetési költségek megítélését kérték.

Az aradi törvényszék több ízben tartott már főtárgyalást ebben az ügyben és folytatóságos főtárgyalását a mai napra tűzte ki, amelyen váratlan fordulat történt. Az elhunyt *Güllinger Magda* örököse, *Kovács Imréné* bejelentette, hogy keresetét visszavonja, semmiféle kártérítési igényvel az *Eisele-cég* ellen nem lép fel, mert időközben közte és a cég között békés megállapodás jött létre. A törvényszék tudomásul vette a bejelentést és perszuntető végzést hozott, amellyel lezárult a városi kávéház előtt történő gázolás utolsó fejezete is.

SPORT KÖZLÖNY

Végleges a magyar válogatott összeállítása

A hetvenedik válogatott mérkőzés — világrekord. — Kertész Vili bizik a magyar csapatban

Budapestről jelentik: *Máriássy Lajos* dr., a válogató kapitány, a mai tréning után összeállította a válogatott csapatot, amely a következő:

Szabó—Takács I., Mándi—Laki, Kalmár,
Lázár—Zavadszky, Cseh II., Turay, Toldi,
Kohut.

Általában a válogatott összeállítása nem kellett meglepetést, mert a sok sérült miatt, több válogatott játékosra nem lehetett számítani.

Az osztrák sajtó egész héten a mérkőzésről foglalkozik, latolgatja az esélyeket, de

mindegyik lap biztosra veszi az osztrák győzelmet. Ez a mérkőzés különben a hetvenedik találkozó az osztrákok és a magyarok között, ami példátlan eset a sport történelmében. — ez is világrekord. Az osztrák sajtó szívesebben vennél *Hoffmann* helyett *Smistiket*, mert *Turayval* szemben harcoss és szívós halira van szükség.

Kertész Vili Bécsben tartózkodik és az ottani újságíróknak nyilatkozott a mérkőzésről. Kertész biztosra veszi a magyarok győzelmét.

A kettős ünnepnap szürke sportprogramot ad Aradnak

Szombaton és vasárnap az eredeti tervek szerint, az Olimpiának kellett volna mérkőzést rendezni, de a rendezési jogáról a mikalakai együttes lemondott és így szombaton bajnoki mérkőzések lesznek a műsoron, míg vasárnap szürke barátságos mérkőzések fogják uralni a programot.

Ugylátszik, végleg le kell tennünk arról a reményről, hogy élvezhető programot kapjunk, legalább is ezt mutatja a vasárnapra összekapott, minden különlegességet nélkülöző műsor.

O A Sparta és a Slavia a Középeurópai Kupa csehszlovák résztvevői. A csehszlovák bajnokság kérdése a két ósrivális között fog eldőlni. Már előrelátható, hogy ebbe a vetélkedésbe más nem szólhat bele, mert a harmadik, a Bohemians kilenc ponttal áll a második mögött. Tehát Csehszlovákiát a két nevezett klub fogja képviselni az értékes trofea küzdelmeiben.

O Sportelőadás a kolozsvári operában. Kolozsvár második sporttelepének felépítése javára, a kolozsvári operában csütörtökön este nagyszabású sportestélyt tartanak.

O Elhalasztódott a francia-román válogatott mérkőzés. Franciaország és Románia közötti válogatott labdarúgó mérkőzés eredeti dátuma június 5. volt, de a mérkőzés időpontját francia kérésre 12-ére halasztották.

Adakozzunk az árvizkárosultaknak!

Váradon, vagy Kolozsváron kerül lebonyolításra a román-osztrák válogatott mérkőzés

Bucurestiből jelentik: Románia és Ausztria közötti Amatőr Európa Kupa mérkőzést az eredeti tervektől eltérőleg, nem Bucurestiben fogják megrendezni, mert az ottani ONEF stadionon folyó beton-tribünök munkálatai csak június közepén érnek véget. A központ elhatározta, hogy a mérkőzést vagy Váradon, vagy Kolozsváron rendezi meg, de valószínűbbnek látszik, hogy Várad jut ehhez a nagyjelentőségű mérkőzéshez, mert a peceparti Párisi közönsége számszerűleg sokkal nagyobb, mint Kolozsváré. Érdekes megemlíteni, hogy a központ ilyen esetekben soha sem gondol Aradra, ahol pedig megfelelő programnak, megfelelő propaganda mellett, szintén nagy közönsége lenne, ezt bizonyítja a múlt is, amikor a nagyobb mérkőzéseket sokszáz számú közönség nézte végig. Arad sportvezéreinek kellene arról gondoskodni, hogy ilyen esetekben Aradot is kombinációba vegyék. Multban az intézkedések elmaradtak, reméljük, hogy a jövőben a disztrikt meg fogja ragadni a megfelelő alkalmat, hogy a szövetség figyelmét felhívja városunkra.

O Temesvárnak fáj a válogatott csapatának veresége. A temesvári lapok hosszú cikkekben számolnak be a válogatott csapatuk itteni vendégszerepléséről és egyöntetűleg megállapítják, hogy a helytelen válogatás következtében szenvedett a csapat vereséget.

O A „Meteor” kerékpárversenye. Arad kerékpár- és motorsportklubja vasárnap 30 kilométeres kerékpárversenyt fog rendezni. A start és cél a Munkásotthon előtt lesz.

Ingyenlakást kapnak az idősebb és beteg árvizkárosultak

Az árvizkárosultak segélyző bizottságának értekezlete.

Az árvizkárosultak központi segélyző-bizottsága ma délután 4 órakor értekezletet tartott a városháza egészségügyi osztályán. A város vezetősége részéről dr. *Cucu Vazul* főorvos, dr. *Ursu János* az interimár-bizottság elnökhelyettese és *Popa Constantin* kulturális vezető részt vettek az értekezleten. Az öt jótékony célú egyesület delegátusai közül csak hárman: *Pop* báróné, *Grosz Józsefné* és *Vinest Kornélné* jelentek meg.

Báró *Popné* bejelentette, hogy lakásán nagyobb ruhagyűjtemény vár kiosztásra az árvizkárosultak között és azt az indítványt tette, hogy a sürgős szükségre való tekintettel mielőbb osszák szét ezt a ruhakészletet. A bizottság tagjai erre nézve olyan megállapodásra jutottak, hogy holnap felkeresik a CFR. vagonokban elszállásolt menekülteket, kiknek a meglehetősen hideg időjárás miatt leginkább szükségük van ruhaneműre és szétosztják közöttük a *Pop* báróné által gyűjtött ruhadományokat.

Az értekezlet további folyamán elhatározták, hogy a Városi-kávéházban nagyszabású tombola-estét rendeznek az árvizkárosultak javára, amelynek tombolatárgyait részint gyűjtés útján, részint pedig vásárlás útján szerzik meg. Ezzel kapcsolatban a lapok útján is felhívják a közönséget, hogy aki hozzá akar járulni a jótékony cél érdekében rendezett tombolához, az szombat estig küldje be a tombolatárgyokat a városházára, vagy a Városi-kávéházba. A Városi-kávéház tulajdonosa különben saját részéről 1000 lejelle járul hozzá a tombolához az árvizkárosultak felsegélyezésére.

Ezután *Pop* báróné indítványára elhatározták, hogy a közelgő román húsvéti ünnepekre az árvizkárosultak román vallású csoportja részére piros tojásokat és húsvéti kalácsot készítenek, amelyet húsvét napján ki is osztanak közöttük. Továbbá olyértelmű határozatot hoztak, amely szerint a CFR. vagonjaiban elszállásolt menekültek idősebb tagjai részére a városban vesznek ki lakást, tekintettel a hideg éjszakákra. A város árvizsegélyző hivatala még a holnapi nap folyamán keres lakást a gyengélkedő és agg árvizkárosultak részére és a lakás bérösszegét a befolyó árvizsegélyekből fizetik.

Az értekezlet ezzel be is zárult, miután arra a megállapodásra jutottak, hogy holnap délután 5 órakor ismét összeülnek, ezuttal teljes számban, miután az elmaradt két központi bizottsági tagot is értesítik, hogy a legsürgősebb teendőket és az állandó permanencia kérdését tüzetesen megbeszélhessék.

Betörési kísérlet Aradon

Ki akarták rabolni a Feiner-féle ékszerészüzletet.

Vakmerő betörési kísérlet történt ma hajnalban a Szabadság-téren. Az eddig még ismeretlen tettesek a *Feiner* ékszerész-cég üzletébe akartak behatolni, azonban a kísérlet sikertelen maradt. Először az üzlet lakatát feszítették fel hosszas munkával, utána pedig a redőnyt igyekeztek felhuzni. Ugylátszik, valaki megzavarta a betörőket munkájukban, mert eltávoztak anélkül, hogy az üzletbe behatoltak volna.

Az ékszerész reggel vette észre, hogy a lakatot letörték, mire feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozás megindult. Az eddigi megállapítások szerint a betörési kísérlet hajnali négy óra tájban történt és a betörők azonosak azokkal, akik a lapunk más helyén említett *Csáky-féle* betörést végrehajtották.

Az árvizadó csak egyszer szedi Aradváros

**A CFR ismét be akarta tömetni a mikalakai átfolyókat
— Pretorianu közigazgatási vezérfelügyelő Aradon —
Teljesen tönkrement a bodrogi gát — A város 15 évig
fenntartja tulajdonjogát az árvizkárosultak általa fel-
épített házaira**

A mai nap folyamán érdekes vendége volt Aradváros és Aradmegye hivatali vezetőkörének, Pretorianu Sándor közigazgatási vezérfelügyelő érkezett meg újra Bucurestiből, hogy adminisztratív jellegű ügyeket vizsgáljon felül. Pretorianu vezérfelügyelő Radu Cornél dr. interimár-bizottsági elnökkel együtt bejárta Aradváros árvíz által elpusztított külső részeit és csodálkozásának adott ismételt kifejezést a látottak felett. Délben dr. Lazar Ágoston megyei közigazgatási igazgatónál jelent meg, aki az előkelő közigazgatási vezérfelügyelőt meghívta az aradi jegyzőiskola délutáni előadására.

Ugy a megye, mint a város területén serényen megindult a megrongált gátak helyreállításának munkája. A város közigazgatási területén, Mikalakan ma megkezdtek a Radnait egyik szakaszának a felszedését, mert az uttest alatt átvészelt lefolyót olyan tökéletesen betömtek, hogy most sem használható. A CFR több ízben kifogásolt magatartását legutóbbi számunkban is szóvá tettük. A mikalakai árvíz levezetésére a veszély múltán az Arad—Temesvár közötti vasúti töltést hat helyen vágták át, amelyek közül kettőt a CFR-vonalfelügyelőség azonnal betömetett. *Négy ilyen átfolyó töltés-résnek a betömetését azonban a mai nap folyamán is sikerült Aradváros mérnökeinek megakadályozni.*

A délelőtt folyamán foglalkozott Aradváros technikai ügyosztálya a Veszthely-telepet védő gát megsemmisülésével is. A Veszthely-telep és a Várkapu közötti részen vonult el az a töltés, amelyet legelőször a Jéghegyek áradása támadott meg, másodsor pedig az árvíz fejezte be azt, amit a jégtorlaszok elkezdtek. Mivel Aradváros vezetőségében az a vélemény alakult ki, hogy a Veszthely-telepet egyszer s mindenkorra meg fogják szüntetni, lakóit máshol helyezik el és árterületnek nyilvánítják az egész területet, nem látszik szükségesnek a védőgát rögtön újjaépítése. A mérnöki hivatal a májusi árvízre való tekintettel elhatározta, hogy a védőgátat egyelőre egy nyulgáttal pótolja és csak a nyáron lát hozzá, hogy megfelelő vívédőgátat húzzon a Várkapu és az egykori Veszthely-telep között.

A megyei főmérnök nyilatkozata

Pretorianu közigazgatási vezérfelügyelő megtekintette a bodrogi gátnál létesített védőműveket is. Itt az az érdekes helyzet állott elő, hogy a bodrogi gáterősítési munkálatokra a bodrogi uttest föld- és kőanyagát használták fel és ezért most a bodrogi-út használhatatlannul rosz. Mivel a bodrogi-út rendbentartása Aradváros kötelessége, a város mérnöki hivatala mindenképp a bodrogi-utat fogja rendbehozni és csak azután tér át a gát megerősítésére.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Filip Augustin megyei főmérnökkel, aki a megyében folyó restaurációs munkálatokról a következőket mondotta:

— A megye területén is mindenütt megkezdtek az átszakított gátak javítási munkáit. A mai nap folyamán több mint 100 glogováci lakos dolgozott a glogováci gát helyreállításán, amelyet — mint emlékeztetés — sok helyütt maguk a glogováciak szakítottak meg. A glogováci munkálatok befejeztével sorra vesszük a Maros-szakaszán fekvő megyei községeket és ezeknél is a lakosság segítségével rendbehozzuk a megrongálódott töltéseket.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségébe cikkeink nyomán számos érdeklődés érkezett azokra a gátjavítási pótdórokra vonatkozólag, amelyeket úgy a megye, mint a város vezetősége törvényes határidőn belül kivetni készül

a lakosságra. A lehető legrészletesebben és világos formulában közöltük ezeket a terveket, hogy Aradmegye, vagy Aradváros bármelyik lakosa — törvényadta jogánál fogva — megtehesse rájuk észrevételeit. Számos olvasónk érdeklődött azonban arról, hogy ezeket a pótdórokat állandósíthatja-e egy Aradmegye, mint a város vezetősége? Illetékes helyen nyert információink szerint *szó sem lehet róla, hogy a pótdórok összegét egynél több ízben beszédhesék.* A kivetett pótdórok megfizetésének kötelezettsége csakis kizárólag egy esztendőre vonatkozik és a megfelelő összeg kiegyenlítése révén a pótdórkötelezettség egyszer s mindenkorra megszűnik.

Radu dr., Aradváros vezetője különben ma megkezdte tárgyalásait Maiorescu Józseffel, a Banca Victoria vezérigazgatójával arra a tizenkét millió lejre vonatkozólag, amelyet a

Nagyarányu utlevélpanama központjába került egy volt aradi katonatiszt

Leyritz Árpád kalandos élete — Utlevélhamisítások a szovjet megbízásából — Leyritz Árpád egy aradi urileányt vett feleségül — Kommunista agitátorok hálójában — Ut Temesvártól Párisig

Ismerős név szerepel az egyik bucaresti-i lap legutóbbi számában. Egy nagyarányú utlevélpanamát leplezett le a bucaresti-i lap a sziguranca vezérfelügyelőség információja alapján. Nemrégiben, egy házkutatás alkalmával, amelyet az egyik bécsi kommunista központban tartottak, megtalálták Löwinger József állítólagos román állampolgár utlevélét. A leletről értesítették a bécsi román követséget, amely az utlevélet Bucurestibe küldötte. A sziguranca vezérigazgatóság megállapította, hogy az utlevélet Temesváron állították ki, mire átírtában kérték a temesvári vezérfelügyelőséget, indítsa meg az ügyben a vizsgálatot. Ennek során csakhamar megállapítást nyert, hogy az utlevélet tényleg Temesváron állították ki, 1925-ben. Az akták között azonban nem találtak fényképet. Bucurestiből leküldötték az utlevélet és felidéztek a temesvári rendőrségre Löwinger édesanyját, aki az utlevélben lévő fénykép megtekintése után kijelentette, hogy a kép nem az ő fiát ábrázolja.

Most már tovább folyt a nyomozás, amely szenzációs részleteket produkált. A bevezetett széleskörű vizsgálat kiderítette, hogy ezt az utlevélet, mint számos más, a néhány évvel ezelőtt kipattanott utlevélpanama egyik főszereplője, Leyritz Árpád, az egyik hajózási vállalat temesvári fiókjának volt vezetője szerepelt meg. Leyritz később különböző kommunista ügyekbe belekeveredett, úgy, hogy végül jobbnak találta megszökni Temesvárról. Ezt az utlevélet — a sziguranca megállapítása szerint — mint több más, kommunista ügynököknek és futároknak szerezte, oly módon, hogy temesvári lakosok nevére vett ki utlevélet és a fényképeket a futárok képével cserélte ki. Az ügyet áttették a temesvári ügyészséghez, amely nagy erővel folytatja a vizsgálatot.

Eddig szól a bucaresti-i lap cikke, amelynek adatai szerint Leyritz Árpád, a volt hajózási tisztviselő jelenleg Párisban tartózkodik és a szovjet szolgálatban áll. *Leyritz nevét Aradon is jól ismerik, amennyiben a tévutra került tisztviselőt Aradhoz rokon kötelekék fizik. A háború alatt tisztviselő szolgált a had-*

Cserépkályhák

Átrakását, javítását, tisztítását, falburkolatok készítését leg-
jutányosabban vállalja a

DUDI Cserépkályhák lerakata,

Bul. Reg. Ferdinand 21. (volt Kovács Soma helyisége).

Banca Nationala kienged az obligóból Aradváros számára a Victoria-bank letétjei közül. Maiorescu vezérigazgató ma este Bucurestibe utazott, hogy a maga részéről is közvetlenül a Banca Nationala vezetőségétől kapja meg a még hiányzó utasításokat. Radu Cornél dr. az újjaépítési akcióval kapcsolatosan a következő nyilatkozatot tette az Aradi Közlöny munkatársa számára:

— Remélem, hogy különösebb akadályok sokáig már nem fogják halogatni a város tulajdonát képező 12 millió lejes letét felszabadítását a Banca Victoriánál. Lehetséges, hogy a pénzügyet egyszerre nem fogja rendelkezésünkre bocsájtani tudni az egész összeget, de ez a változás lényegileg nem érintheti mentőakciónkat. *Aradváros különben mindaddig fenn fogja tartani tulajdonjogát mindazokra az új épületekre, amelyeket az árterületeken megépítünk, amíg azoknak költségeit az új tulajdonosok nem térítik meg.* Így tizenöt évig Arad város tulajdonát fogják képezni az újjaépítendő területek.

seregben, jómódu és szimpatikus férfi volt, akit azonban a nyughatatlan vére folyton kalandok után hajszolt. *A háború után kommunista agitátorok hálójába került, akiknek sikerült megnyerni a befolyásolható embert tévnaiknak.* A magyarországi kommun idején nagy szerepet játszott, majd a vörös rémuralom bukása után Romániába jött vissza. Temesváron vállalat volt, amely eleinte prosperált, azonban a nyughatatlan ember nem bírt beilleszkedni a polgári életbe és ismét politikai szereplésre vágyott. Belekeveredett Temesváron is a kommunista mozgalmakba, sőt az egyik városi tanácsválasztáson a kommunisták képviselőtében tanácsosi mandátumot kapott. Közben elhanyagolta vállalatát, amely megbukott és az egyik hajózási vállalat temesvári fiókjának vezetését vette át.

Amikor Leyritz Árpád visszajött Romániába, egy ideig Aradon tartózkodott, ahol megismerkedett egy közbeccsülésben álló, ismert vállalati igazgató leányával. Az intelligens, képzett urileány és a jómegjelenésű férfi között szerelem keletkezett és — bár szülei óvták az urileányt Leyritzről, akinek kalandos életéről már hallottak egyet-mást — a szerelemből házasság lett. Leyritz Árpád elköltözött feleségével Temesvárra, azonban gyakran látogatott el Aradra apósához. Amikor szökést határozott el, feleségét és gyermekét Temesváron hagyta, ahol most is élnek. A fiatal ur-asszony képzett zongoraművész és énekesnő, aki számos esetben sikerrel szerepelt és most leckék adásával tartja fenn magát és gyermekét. Az utóbbi időben több levelet kapott Párisból férjétől, aki közölte, hogy állásban van, de egyetlen szóval sem célzott arra, hogy szovjet szolgálatban áll. Csak annyit írt, hogy *szoros nexusban áll Henri Barbusse-el, a hírneves francia íróval és körével.* Az újabb eset kipattanása ismét kellemetlen helyzetbe hozta az aradi származású urasszonyt, akinek már sokat kellett szenvednie elsieltt házasságért és aki most valószínűleg megbánta elhagyott tettét, amellyel egy nyughatatlan véru, kalandos természetű emberhez kötötte életét.

(M. R.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Drákói szigorúsággal büntetik a szeszmonopol-törvény megszegőit

Ujabb adatok a szesztörvényből — Az állam konkurrál a magángazdasággal — Súlyos büntetés az alkalmazottra, aki nyomban nem jelenti fel a monopolkihágást

Mai lapszámunkban kivonatossan ismertettük a szeszmonopóliumról szóló törvény intézkedéseit. Az alábbiakban tovább folytatjuk a törvény ismeretét:

A konyak, rum és likőrök gyártására vonatkozólag ugyanazokat az intézkedéseket tartalmazza, mint az eddigi szesztörvények. Rendkívül érdekes az az intézkedés, amelynek értelmében a monopol zárt üvegekben és vignettákkal ellátva bocsátja áruba a monopolizált cikkeket. Az üvegeket később vissza kell szolgáltatni a monopolnak. A szesz és a borszesz, valamint a többi szeszitalok árát a monopol egyszer egy évben állapítja meg. Tilos akár detailban is a monopol által megszabott árnál magasabb áron eladni a szeszt, borszeszt és a szesz italokat. A monopolnak jogában van a fenti rendelkezés ellen vétőktől megvonni az italmérséki jogot. Az érdekelték körében különösen azt a rendelkezést sérelmezik, amelynek értelmében azokon a helyeken, ahol „az elárulás nem történik normális módon” (?), a monopol üzleteket nyithat, vagy pedig más állami intézmények útján kicsinyben is eladhat szeszt. Ebben a rendelkezésben azt sérelmezik, az érdekelték, hogy az állam konkurrálhat a magángazdasággal. Az italmérséki tulajdonosainak tilos szeszt, borszeszt vagy más szesz ital árulnia más üvegekben, mint ahogy azt a monopoltól kapják. Ezeket az üvegeket csak abban az esetben bonthatják ki az italmérséki tulajdonosai, ha a vevő azt a helyszínen elfogyasztja.

A termelők, illetve gyárak által beszolgáltatott szesz, borszesz és szesz italok ellenértékét a monopol legkésőbb az áru átvételétől számított két hónapon belül fizeti ki. A denaturált szesz, va-

lamint a tuica ellenértéke azonnal kifizetendő. A monopol annak az összegnek erejéig, amennyit a borszesz termelési és eladási ára között lévő különbség képvisel, egy évig terjedő hiteleket adhat a konyak- és likörgyáraknak. A monopolnak alá nem vetett szesz italoknál a törvény bizonyos mértékben csökkenti a fogyasztási adót.

Külön figyelmet érdemelnek a törvény által előírt drákói szigorúságu büntetések. A 82—101 paragrafus a legkülönbözőbb kihágásokról és azok büntetéséről intézkedik. A minimális büntetés egy hónap, a maximális egy év. Ezenkívül a törvényszék egy, kettő, három évre, vagy pedig végleg bezárhatja a kihágást elkövető gyárat. A minimális pénzbüntetés ötszáz lej, a maximális ötszáz ezer. Ezenkívül azonban a monopol elől eldugott és a monopolnak be nem szolgáltatott áru elkobozható. Az elkobzott áru után a gyárnak a büntetéséért az érték három-, illetve hatszorosát kell fizetni.

Rendkívül érdekes az az intézkedés is, amelynek értelmében azokat az alkalmazottakat, akik a kihágásokról és csalásokról tudtak és nem tették róla jelentést, valamint a hasonlóan eljáró ellenőrzésre küldött állami tisztviselőket ugyanolyan büntetéséssel sújtják, mint a gyárak tulajdonosait. Vagyis ugyanolyan pénzbüntetést kell fizetniök és ugyanannyi elzárásra ítéltetők. Ezenfelül ezeket az embereket szeszgyár többet nem alkalmazhatja. Abban az esetben, ha valamelyik szeszgyár mégis állást adna nekik, megvonják az illető gyár működési engedélyét. Azoknak az embereknek a névsorát, akiket gyárak a fenti okokból nem alkalmazhatnak, a hatóságok megküldik az összes szeszgyáraknak.

Több mint negyvennyolc millió lejt keresett az állam az 1931 évi kényszeregyezségeken

Érdekes kimutatás az 1930 és 31. évi kényszeregyezségekről — A régi vállalatok fizetéseképtelensége.

Bucurestiből jelentik: Rendkívül érdekes statisztikát készített el a bucaresti-i statisztikai hivatal. A statisztika, amely 1931-ben adminisztrált és megnyitott kényszeregyezségekről szól, élénk dokumentumául szolgál a vállalatok, egyben pedig rávilágít arra, hogy az elmúlt évben nemcsak a nemrégiben alapított, de az évtizedes múlttal bíró vállalatok is a legnagyobb nehézségekkel küzdöttek és számos husz évnél régebben alapított vállalat kért kényszeregyezséget. A statisztika érdekes adatal egyébként a következők:

Az elmúlt évben az egész országban 1702 kényszeregyezséget adminisztráltak, az 1930-as 1432-vel szemben. A szaporulat 17,80 százalékos, 1931-ben 1578 új kényszeregyezséget eljárást indítottak, az 1930-as 1172-vel szemben, vagyis a szaporulat 34,57 százalékos. Vidékenként ez a szám a következőképpen oszlik meg:

	1930	1931
Ó-királyság	551	688
Eráclj, valamint Bukovina egyrésze	436	614
Besszarábia	37	124
Bukovina	148	156
	1172	1578

Rendkívül érdekes a statisztikának az a része, amely arra világít rá, hogy milyen régi vállalatok ellen indítottak kényszeregyezséget: Három éves cégek 90, 3—5 éves cégek 83, 5—10 éves cégek 166, 10—20 éves cégek 162, husz évnél régebbi cégek 113. Azok-

nak a vállalatoknak az alaptőkéje, amelyeknek kényszeregyezséget kérelmelt jóváhagyták 647.217.079 lejt tesz ki, vagyis átlag 1.170.000 lejt vállalatonként. Ezeknek a vállalatoknak az aktívumai öt milliárd 478.089.992 lejt tesznek ki, a passzívum pedig négy milliárd 997.272.948 A fentemlített kényszeregyezségek után az állam illeték fejében 48.614.282 lejt inkasszált. Egyetlen vállalatunk talán csak az lehet, hogy az összes bennünket környező államokban az elmúlt évben nagyobb volt a kényszeregyezségek száma. Az összehasonlítás a következő:

Románia 1.578, Ausztria 2.815, Magyarország 1.646, Csehszlovákia 3.368, Csupán Jugoszláviában volt kevesebb (583) a kényszeregyezségek száma, de ezt azzal lehet magyarázni, hogy itt csak 1931. májusában lépett életbe a kényszeregyezségek törvénye.

Bucurestibe utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei, Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

Az új csődtörvény megszavazása miatt tömegesen érkeznek csődkérelmek a törvényszékekhez

Több aradi cég ellen kérték meg a csődöt.

A Kamara most szavazta meg az új csődtörvényt, amely az előző törvény rendelkezését hatályon kívül helyezi és a joggyakorlat eddigi szokásától eltérőleg, a csődeljárás helyett bírói egyezséget léptet életbe. Vitan felül áll az a tény, hogy a törvény rendelkezései előnyt jelentenek az adós részére, viszont a hitelezőket újabb óvatosságra intik kihelyezett tőkék biztosítására vonatkozólag. Az új törvény még nem jelent meg a Monitorul Oficialban s még annak kihirdetése előtt igyekeznek a hitelezők követeléseiket biztosítani.

Ennek látható bizonyítéka volt, hogy az aradi törvényszék csődbíróságához ma három csődkérelm is érkezett be a következő sorrendben:

A Heller és Deutsch nagyváradi cég kérelmenél fordult az aradi csődbírósághoz, amelyben kérte, hogy Szűcs Simon és neje aradi üzlettulajdonosok ellen rendelje el a csőd megnyitását, arra való tekintettel, hogy a cég a megállapított kényszeregyezségek feltételeinek nem tett eleget.

Juhász Géza dr. aradi ügyvéd 5000 lej követelésének behajtására a csőd megnyitását kérte áll fenn, azonban ebből csak 5000 lej érvényesítés az aradi „Gyöngyházipar” cég ellen. Érdekes, hogy Juhász Géza dr.-nak 150.000 lejes követelése sére adott be kérelmet a csődbírósághoz.

A kérelmekre vonatkozólag az aradi csődbíróság a napokban hozza meg döntését.

Egy-két napon belül megindul a vasúti forgalom Arad—Temesvár között

Néhány napig még Ujarad előtt átszállással bonyolítják le a forgalmat

Mint ismeretes, az áradások alkalmával az arad—temesvári vasútvonal egy része teljesen tönkre ment és ezért a vasúti forgalom az aradi állomás és az Ujarad közötti szakaszon szünetelt. Mindazokat, akik Temesvárra akartak utazni, az aradi állomás helyett, az ujaradi pályaudvaron kellett vonatra szállniok.

Az elmosott pályatest rendbehozásának munkálatai még mindig folynak és az aradi állomás forgalmi irodájától nyert értesülésünk szerint, a megrongált vasúti töltés egy részének kijavítása holnap, vagy holnapután feltétlenül elkészül, úgy, hogy a forgalmat az aradi pályaudvarról lehet majd lebonyolítani. A közlekedés ebben az esetben is csak átszállással lehetséges, mivel közvetlenül Ujarad előtt a töltés rendbehozása még több napot vesz igénybe.

— Árdragító kincstári illetékek. Legnagyobb meglepetésre a pénzügyminisztérium egy csomó fogyasztási illetéket léptetett életbe. Ujabb fogyasztási taxák alá esnek az alábbi cikkek: csokoládé-bonbonok 12 lej per kg., izekkel és szirupokkal készült cukorkák 6 lej per kg., kakaóval 10 lej per kg., sózott mazsolin 1,50 lej kg., mandarinok és narancsok 2,50 lej, nyers vagy pörkölt kávé 10 lej kg., füge- és kávékészítmények 3 lej kg., cikória és pótkávé 1 lej kg., heringek, szardellák, szárítva, vagy sózva 1,50 lej kg., füstölt hal 10 lej kg., halkonzerv olajban 10 lej kg., szardella olajban, hermetikusan dobozban, vagy szardellapaszta 15 lej kg., stearin és paraffin gyertya 15 lej kg., vazelin és vazelinolaj 10 lej kg. A kincstári jövedelmek új illetékekkel való szaporítását a kérdéses cikkek kereskedői megütközéssel fogadták. De általános visszatetszést és elégedetlenséget kelt a fogyasztótömegekben is, amelyekre a kereskedők az új adóterheket át fogják hárítani.

— A csermői pótvásár. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy a kereskedelmi és ipariügyi minisztérium engedélyezte Csermő községnek, hogy április 27—28-án pótvásárt tarthasson.

Az Arad-ujaradi vasutvonal szünetelése miatt súlyos veszteségeket szenvedett az exportüzlet

A romániai gabonaexportőrök eredményes tárgyalásai Argentínával — Nagymennyiségű tengeriexport Magyarországra — Kezdetét vette az exportprémiumok kifizetése

A romániai Gabonaexportőrök Szövetségének elnöke, Brancovici Emil, ma érkezett haza Párisból, ahol nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott Argentina képviselőivel. A tárgyalások folyamán megegyezés jött létre a két állam reprezentánsai között, a kukorica-termés értékesítésére vonatkozólag. Az egyezménynek az a célja, hogy mentesítse mindkét ország termelőit, illetve exportőrjeit azoktól a meglepetésektől, amelyek eddig a kukoricapiacra gyakoriak voltak. Nem harci, hanem védelmi egyezményről van szó és a két állam nem akarja a kukorica-árak mesterseges emelését elérni. Az árakat ezentúl is a kereslet és a kínálat törvényei fogják meghatározni. Az egyezmény csupán egy minimális határt állapított meg. Mindannyiszor, amikor az árak ezt a határt el fogják érni, a két állam delegátusai értekezletre ülnek össze, hogy megbeszéljék azokat a módokat, amelyekkel az árak további esését megakadályozhatják.

Itt említjük meg, hogy a tengeri-kampány már most rendkívül érdekes fordulatokkal kecsegtet. Érdekes megemlíteni ugyanis, hogy a Leszámitoló Bank bizonyos magyarországi nagyvállalatok megbízására engedélyt kapott a kormánytól, nagyobb mennyiségű román tengeri behozatalára. Ez a hír annyiban bizonyult nagyjelentőségűnek, mivel, mint tudvalevő,

Magyarország felé a Kompenzációs Kassa felállítására miatt, csaknem szünetelt a gabona-export. A Leszámitoló Bank hír szerint a vagon tengerire szóló behozatali engedélyt kapott. Meg kell jegyezni azonban azt is, hogy a magyar kormány az engedélyek kiadásával nem hozott áldozatokat a devizákat illetőleg, miután állítólag bizonyos cukorüzletről kifolyó dinárfedezetre kötötték volna ezt a megállapodást. Hír szerint, a magyar kormány a Fekete-cégnél 400 vagon és a Hitelbanknak 600 vagon román tengeri behozatalra adott engedélyt.

Az az exportüzlet egyébként, amely Halmin keresztül folyó, az utóbbi időben súlyos veszteségeket szenvedett amiatt, hogy az arad-ujaradi vasutvonalat, amely tudvalevőleg az árvíz következtében rongálódott meg, még mindezekig nem sikerült kijavítani. Ezen vonal használhatatlansága következtében ugyanis teherátut nem vesznek fel s ilyen módon az árut csak nagy kerülővel lehet rendeltetési helyére juttatni. Az ügyben a temesvári tőzsde vezetősége táviratilag interveniált a CFR vezérigazgatóságánál.

Az exportprémiumok kifizetése kezdetét vette. A Banca Nationala eddig erre a célra a földművelésügyi minisztériumnak hatvan millió lejt bocsájtott a rendelkezésére és a közeljövőben újabb negyven milliót fog a rendelkezésére bocsájtani.

A lakbérleti szerződéseket május hóban illetékezés céljából be kell mutatni az aradi pénzügyigazgatóságnak

Minden szerződés, amelyben változtatás történt, illetékköteles — A jövő évi házáadó kivetésénél csak az illetékezett szerződéseket veszik figyelembe — A háztulajdonos és a lakó egyformán felelős és büntethető a kihágásokért

Az aradi pénzügyigazgatóság bélyegügyi osztálya egy, most leérkezett miniszteri rendelettel kapcsolatban, a háztulajdonosokra és lakókra nézve nagyfontosságú felhívást bocsájtott ki. A felhívásban hivatkozik az érvényben levő bélyegtörvény arra rendelkezésére, amely szerint minden lakbérleti szerződést, akár írásban, akár szóbelileg lesz megkötve, illetékezettnek kell a pénzügyigazgatóság bélyeg-ügyszálynál. A szerződések bemutatásának idejét a törvény május 1-től május 31-ig terjedő időben határozta meg és mindazon háztulajdonosok és lakók ellen, akik lakbérleti szerződéseiket illetékezettetés céljából nem mutatják be, a törvény által előírt büntető szankciókat alkalmazták.

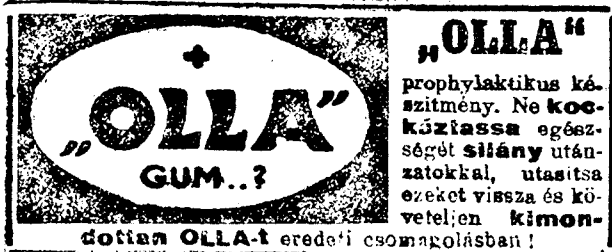
Ez a rendelkezés különösen nagy fontossággal bír az idén, mert az új lakbérleti törvényt most szavazta meg a Kamara és az új törvény alapján nagyon sok lakbérleti szerződést helyeztek hatályon kívül, arra való tekintettel, hogy a lakbérösszegekre vonatkozólag a lakók és a háztulajdonosok között új megállapodás köthető. Mindazokat a szerződéseket, amelyeknek szövegében, illetve megállapodásában 1932 május elsejével új változtatásokat vezettek keresztül akár írásban, akár szóban lett megkötve, illetékezés céljából a bélyeg-ügyszálynál be kell mutatni.

A háztulajdonosokra nézve különösen fontos ez a rendelkezés, amennyiben a házáadó 1933-ban állapítják meg újból, a törvény által előírt ciklusra s amennyiben a házáadó-kivetésre vonatkozó tárgyalásoknál a háztulajdonos szabályszerűen illetékezett lakbérleti szerződést vagy a szóbeli megállapodás illetékezését tanúsító bizonylatot bemutatni nem tudja, az adó-kivető bizottság hivatalból állapítja meg az in-

gatlan hozadékképességét. Természetes, hogy a hivatalból történő megállapítás legtöbb esetben adózás szempontjából kedvezőtlen az ingatlan tulajdonosára. Ugyanakkor pedig a törvényben megállapított négyszeres illetékkötséget rójják ki mint büntetést egy háztulajdonosra, mint a lakóra, akik egyetemlegesen felelősek azért, hogy a bérleti szerződések szabályszerűen illetékezve legyenek.

Az újbóli illetékezés kötelezettsége nem vonatkozik azokra a bérleti szerződésekre, amelyek változatlanul érvényben maradnak és a lakbérösszeg tekintetében új megállapodás a lakó és háztulajdonos között május elsején nem jön létre.

= Nemzetközi gazdasági konferencia Budapesten. Május tizenegyedikén Budapest nagyjelentőségű nemzetközi konferencia színhelye lesz. Ezen a konferencián fognak dönteni az olyan államokkal folytatandó devizakereskedeletről, amelyek bizonyos devizakorlátozásokat vezettek be. A konferenciának annál nagyobb a jelentősége, mivel ennek feladatává válik szabályozni végre a közép-európai államok közti árucserét, amely az utóbbi időben szinte teljesen lehetetlenné vált. Figyelembe kell vennünk, hogy jelenleg a velünk közeli kereskedelmi kapcsolatokat fenntartó államok közül Magyarország, Ausztria, Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Németország meglehetősen szigorú korlátozásokat vezetett be az árucserére, illetve a külföldi áruk kifizetésére vonatkozólag. A helyzet napról-napra súlyosabb lesz és szinte mindegyik szóban lévő államnak hatalmas összegei hevernek „befagyva” a többi közép-európai és délkelet-európai államoknál. A nagy érdeklődéssel várt konferencián Romániát Popescu Cezar kereskedelemügyi államtitkár és Slavescu Victor képviselik.

A pénzügyminiszterium új rendelete a tisztviselői utalványokra vonatkozólag

Azokat az utalványokat küldték vissza, amelyeket a pénzügyigazgatóság megkerülésével terjesztettek fel a minisztériumhoz

A pénzügyminisztérium, — mint az Aradi Közlöny jelentette, — leiratban értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy az elmúlt évben kiállított és a tisztviselői napidíjakra, átköltözködési átalányokra és egyéb díjazásokra vonatkozó fizetési utalványokat visszaküldi azzal, hogy azokat tulajdonosaik közvetlen a kiállító minisztériumhoz terjesszék fel. Ezzel kapcsolatban most kiegészítő rendelet érkezett le az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely szerint a minisztérium csak azokat az utalványokat küldi vissza, amelyeket tulajdonosaik közvetlenül terjesztettek fel folyósítás céljából. Ezeket az utalványokat csak a kiállító minisztérium rendeletére folyósítja az amortizációs pénztár.

Azokat az utalványokat, amelyeket a pénzügyigazgatóság április 10-ig terjesztett fel és amelyekről tulajdonosaik elismervényt kaptak az átvétel alkalmával, a pénzügyminisztérium közvetlenül a pénzügyigazgatóság útján külön akreditívvel fizeti ki tulajdonosaiknak.

= A nyugdíjasok egyesületének vámmenteségi ügye. Annak idején megemlékeztünk róla, hogy kereskedelmi és ipari körökben általános tiltakozást váltott ki az a törvényjavaslat, amelynek értelmében a Romániai Polgári Nyugdíjasok Szolidáris Egyesülete jogot kap arra, hogy tagjai részére bármilyen árucikket vámmentesen behozzon. A javaslatot szinte teljesen észrevétlenül meg is szavazták. Miután a javaslat megszavazásának híre elterjedt, a kereskedelmi és ipari érdekeltségek tiltakozásukat jelentették be a kormánynál a kereskedelem és ipar érdekeinek ily eklatáns módon való megsértése ellen. A tiltakozásnak eredménye is mutatkozott, amennyiben a kormány most módosító javaslatot terjesztett a parlament elé. Ennek a módosító javaslatnak az értelmében az említett egyesületnek minden egyes esetben a pénzügyminisztériumhoz kell folyamodnia, amely minden egyes esetet külön-külön megvizsgál és azután dönt afölött, hogy a kérvényezett árut az egyesület tagjai vámmentesen behozhassák-e.

**Április 1. óta
olcsóbb
az UJSÁG
Romániában**

**Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei**

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 21.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar. Könynyü és román zene. 19.10. Dinicu-zenekar. 20.40. Olasz est, gramofon. 21.10. Szimfonikus hangverseny. Brunetti vezényel. — Budapest I. 10.15. A rádió házikvintettjének hangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. Horváth Jancsi és cigányzenekarának hangverseny. 5. Mesék a gyermekeknek. 6. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 6.30. Friss Antal gondokhangverseny. 7. Angol nyelvoktatás. 7.30. A Magyarországi Munkásdalogyletek hangverseny. 8.15. Lászlóffy Margit zongorahangverseny. 8.50. Nagy Endre humoros előadása. 9.10. Az európai műsorcsere-sorozatban a kopenhágai rádióállomás műsorának közvetítése. Majd: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekarának hangverseny a Kovacevics étteremből. — Budapest II. 6—6.30. A Sternberg hangszergyár gramofonhangverseny — Bécs. 12.30. Geiger-zenekar. 13.40. Gramofon. 14.10. Hangos filmek gramofon. 17. Düringer énekesnő és Harun zong. művésznő hangverseny. 18.05. Gramofon. 18.45. Livsakov-lemezek. 21. Katonazene. 23.30. Krall-jazz. Petrov Emő énekével. — Belgrad. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 17. Gramofon. 17.45. Rádiózenekar. 21.15. Kopenhága. — Berlin. 17.30. Zongoraverseny. 18.05. Dalok. 20.15. Táncest divatos dalokból. 22.10. Rossmann 1812-es bajtársak c. hangjáték.

Utána szórakoztató zene. — Hellsberg. 17.15. Szórakoztató zene. 20.25. Kamarazene. 21. Schubert: „Három a kislány” c. operettje. — Lemberg. 17.40. Hegyi Izsó magyar dalokat énekel. — Milano. 17.45. Szalon zene. 17.45. Triest: Könynyü zene. 20.45. Szalon zene. 20.05. Ötös. 20.31. Szalon zene. 20.30. Gramofon. 22. Opera

PÉNTEK, APRILIS 22.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Katonazene. 19.10. Katonazene. 20.40. Gramofon. 21. Vonós z. 21.30. E. 21.45. Lupu—Merariu énekesnő. 22.05. Szekecs. 22.45. Hangverseny. — Budapest. 10.15. Szalonzenekar hangverseny. 13. Déli harangszó. 13.05. Hangverseny.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. május hó 1-től számítjuk.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

Aki állást keres

küldje be, hozzánk hirdetését,

20.- lejért

leközöljük (10 szóig).

ALKALMAZÁS.

KERTÉSZ nagy gyakorlattal aki kert parkirozását vállalja azonnaira kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

MŰSZAKI utazó meliökképviseletet keres jutalérra. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1289

PERFECT román levelező, gép- és gyorsíró állást keres. „Errettségizett” jelígre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1295

LAKÁS.

NÉGY és ÖTSZOBÁS lakás májusra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1288

KÜLÖNBÉJARATU butorozott szoba kiadó, volt Mikos Kelemen-uca 59. 240

KÉT SZOBA, konyha, fürdőkályhával, május 1-től, volt Erzsébet-körút 42. kiadó. 1291

A KÖZPONTBAN esinosan butorozott szoba, fürdősobával, teljes ellátással, kedvező feltételek mellett május 1-re. v. 15-re kiadó. Cím Str. Gheorgheou 11a (Könyök-uca), földszint jobbra. 250

A STR. GHEORGHE IONESCU (volt gróf Károlyi Gyula-uca) 2. számú házban egy 5 szoba, konyha, előszoba, fürdősoba és egyéb mellőkhelyiségekből álló lakás május 1-re kiadó. 1263

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

MODERN négy, három szobás uca, udvari lakások kiadók, Bulv. Carol 70. 1268

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 200

GARCON-lakást keresek fürdősobával május első felében. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában keres. 1267

KÉTSZOBA, konyha I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyha lakás földterén kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Nagy veteményes

és gyümölcsöskert, háromszobás ucai

lakás, nagy pincével, műhelynek, autógarage és műhelynek helyiségek kiadók. Érdeklődni: Luck, Str. Cuza Voda 25. 1287

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kiváló étterem! Polgári árak! Dróher sörcsarnok!

A vidéki társaságok találkozó helye!

Cipővásárlók ügyelmébe!

Sikerült egy nagyobb tétel női, férfi és gyermek cipőt beszerezni, melyet jóval gyári áron alul árusított. Tegyen próbavásárlást! „BABY” cipőüzlet (Bársony-cég mellett).

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás szerint tisztábban és leggyorsabban Hoszpodár-nál Arad, Str. Troleuseu (volt Teleki-uca) 13.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSEPLŐGÉP-SZEKERÉNY M. Á. V. 8-szám eladó, 5 szobás lakás kiadó. Bul. Carol 36, ház mesternél. 1277

TIZENKETTŐ és hat személyes ezüst evőeszközök, ezüst girandók, auzáteok, tálcák, cukortartó, stb. elefántcsont miniatűrök, antik zenélő órák, nyest b.a. vitrinek, komódok, japán vázák, álló villanylámpák, velencei és konzol tükrök, szobaberendezések, dísztárgyak, storeok, tüggönyök, fés menyek, szonyegek, zongorák, jégsekrény, konyhaberendezés, könyvszekrény, dísztárgyak stb. kaphatók SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi uca) 1. Neuman-palota.

Keltetőgépek 2750. — Lejtől Csibenevelők 1200. — Lejtől Rhode és Wyandotte tojások 12 L. Leghorn 8. — Lejtől darabja. „Camarad” farm Taut, Arad.

UJ ÜZLETBERENDEZÉS utányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

KÉSZPÉNZERT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KERESÉK: írógépeket, régi sevesri Altwien meissenzi figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szonyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik és modern butorokat, sohasem látott stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

NAGY tüzetberendezés eladó. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1298

Benkő István

cimfestő és mázó

modern

cégtáblák festését vállalja.

Volt Kölesey-uca 7. sz.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú BRISTOL szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt mindent:

szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz úgy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függően — már napi 12 pengőért kaphatja